JAN CHWAŁCZYK

MÓJ KONTRAPUNKT

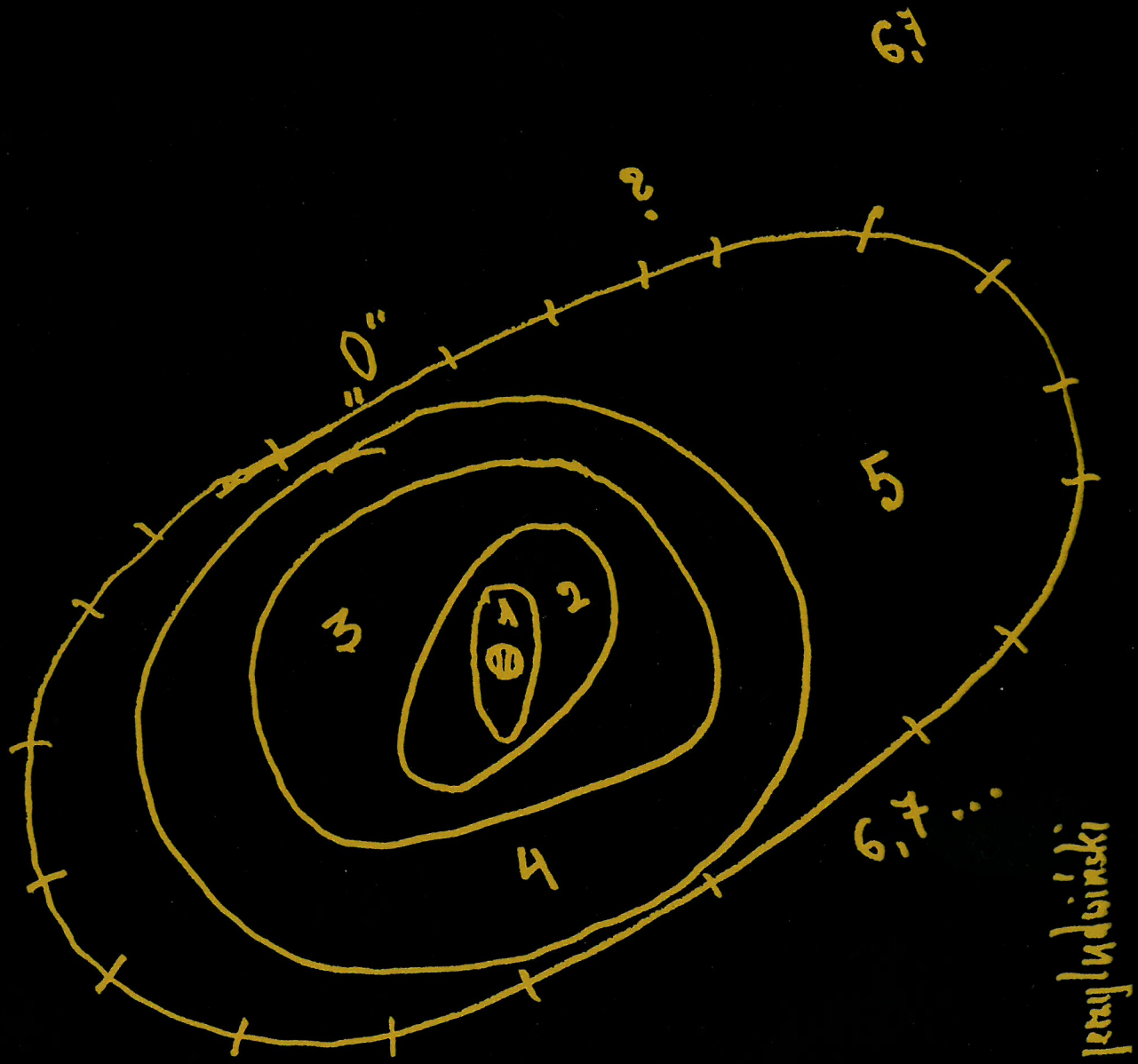

Najwyższą mądrością byłoby zrozumienie, że każdy fakt jest już teorią.

Johann Wolfgang Goethe

ANEKS/EPILOG

science fiction

Jan Chwałczyk

LEGENDA KOLORÓW

Cytaty – żółtobrązowy
Informacje kreatywne – czerwony
Nieoznaczoność sztuki – niebieski
Teoria kwantów – zielony

Zamieszczone ilustracje pochodzą z materiałów przysyłanych w latach 1972–74 do katalogu „Kontrapunkt" wydawanego przez Galerię Informacji Kreatywnej.

ISBN 978-83-63350-00-0

Opracowanie graficzne:
Jan Chwałczyk, Anna Stępkowska, Jarek Nowak
Korekta: Aleksandra Zoń, Małgorzata Miśniakiewicz
Nakład: 500
Skład: Jarek Nowak
Druk: Drukarnia JAKS
Wrocław 2012

Mija właśnie czterdzieści lat od ogłoszonego w lipcu 1972 roku „**portretu sztuki**". Zamarzyłem więc, żeby stworzyć siatkę do złowienia pojęcia sztuki w jego przestrzennej formie. Siatka powinna posiadać przeźroczystość funkcjonujących określeń. Konieczna jest też czystość języka jako nośnika wiadomości, które zbudują strukturę informacyjną sztuki. Wyznacznikami będą: idea, znak,

$$\frac{\text{człowiek}}{\text{społeczeństwo}}\ .$$

Kiedy rozpatrujemy wszechświat w sposób antropiczny, zawsze będzie istniała jakaś forma sztuki. Bowiem jej „ideologiczna maska" stale jest odnawiana procesami twórczymi w zależności od uwarunkowań społecznych. W tej sytuacji nowe treści ideowe czy formy przekazu jak również ich powstawanie w czasoprzestrzeni są nieprzewidywalne.

Wg Stephena Williama Hawkinga:

Istnieją co najmniej trzy strzałki czasu. Pierwszą jest termodynamiczna strzałka czasu, wiążąca kierunek wpływu czasu z kierunkiem wzrostu entropii. Druga – psychologiczna strzałka, związana z naszym poczuciem upływu czasu, z faktem, że pamiętamy przeszłość, ale nie przyszłość. Wreszcie trzecia, kosmologiczna strzałka czasu łączy kierunek upływu czasu z rozszerzaniem się wszechświata[1].

Zastosujmy strzałki czasu do „etapów ewolucji sztuki" Jerzego Ludwińskiego. Wymienione etapy zawdzięczają swój początek procesom twórczym, które zostały wykreowane w termodynamicznej strzałce czasu łączącej kierunek upływu czasu z kierunkiem entropii. Druga strzałka czasu to usytuowanie procesów twórczych w indywidualnych przestrzeniach. „Wreszcie trzecia, kosmologiczna strzałka czasu łączy kierunek upływu czasu z rozszerzaniem się wszechświata" – antropicznego, zatem i sztuki.

JAN CHWAŁCZYK

PORTRET SZTUKI

IDEE OBECNA SYTUACJA WYNIKA Z INDYWIDUALNEGO ODBIORU SZTUKI, Z WYTWARZANYCH STEREOTYPÓW MYŚLENIA, Z POSIADANEJ WIEDZY, KULTURY.
OCZYWIŚCIE STEREOTYPY IDEAŁU SZTUKI SĄ RÓŻNE; NIE TYLKO W POZIOMYM UKŁADZIE CZASU LECZ RÓWNIEŻ W PIONOWYM, HISTORYCZNYM.

TWÓRCZOŚĆ ARTYSTYCZNA BYŁA ZAWSZE PRZECIWSTAWIANIEM LUB PRZEDSTAWIANIEM ZASTANYCH STEREOTYPÓW — W NOWE.
IDEE ARTYSTYCZNE, KTÓRE SPOŁECZEŃSTWO PRZYJĘŁO ZA WŁASNE, Z KTÓRYMI SIĘ ZŻYŁO, STWORZYŁY MU MAŁĄ STABILIZACJĘ MORALNO-INTELEKTUALNĄ.

FAKTY KAŻDA MATERIALNA REALIZACJA IDEI (W CZASIE INDYWIDUALNEGO PRZYSWAJANIA) BĘDZIE POCZĄTKIEM JEJ MULTIPLIKACJI, BĘDZIE TWORZENIEM NOWEGO STEREOTYPU, BĘDZIE DĄŻENIEM DO INNEJ, MAŁEJ MORALNO-INTELEKTUALNEJ STABILIZACJI.

ART'S PORTRAIT

IDEAS THE PRESENT SITUATION RESULTS FROM INDIVIDUAL PERCEPTION OF ART CONNECTED WITH OUR STEREOTYPED WAY OF THINKING, FROM THE STATE OF OUR KNOWLEDGE AND CULTURE. STEREOTYPES OF IDEAL ART ARE, OF COURSE, VARIOUS AS SEEN IN THE SYNCHRONIC OR IN THE DIACHRONIC, THE HISTORICAL SCALE OF TIME.

THE CREATIVE ART HAD ALWAYS BEEN EITHER AN OPPOSITION AGAINST OR A TRANSFORMATION OF CONTEMPORARY STEREOTYPES INTO THE NEW ONES.
THOSE ARTISTIC IDEAS WHICH HAD BEEN APPROUVED AND ADOPTED BY SOCIETY HAD GIVEN THIS SOCIETY FEELINGS OF THE SWEET MORAL AND INTELLECTUAL STABILIZATION.

FACTS EACH MATERIAL REALISATION OF AN ARTISTIC IDEA (IN THE PROCESS OF INDIVIDUAL PERCEPTION) WILL BECOME A FIRST STEP TO ITS MULTIPLICATION, IT WILL MEAN CREATING A NEW STEREOTYPE, IT WILL MEAN A PURSUIT OF A NEW SWEET MORAL AND INTELLECTUAL STABILIZATION.

ETAPY EWOLUCJI SZTUKI

oś chronologii

	etap przedmiotu	etap przestrzeni	etap czasu	etap koncepcji	etap totalny	etap 0 ↗ ?
	etap przedmiotu	etap przestrzeni	etap czasu	etap koncepcji	etap totalny	
	etap przedmiotu	etap przestrzeni	etap czasu	etap koncepcji		
	etap przedmiotu	etap przestrzeni	etap czasu			
	etap przedmiotu	etap przestrzeni				
	etap przedmiotu					

oś ewolucji

etap obrazu	1	2	3	4	5	6...

jerzy ludwiński

Pragnę serdecznie podziękować:

Januszowi Boguckiemu
Marianowi Boguszowi
Jerzemu Boroniowi
Jerzemu Fedorowiczowi
Eugeniuszowi Geppertowi
Wandzie Gołkowskiej
Czesławowi Hernasowi
Jerzemu Kałuckiemu
Andrzejowi Korcie
Andrzejowi Kostołowskiemu
Bożenie Kowalskiej
Ryszardowi Krasnodębskiemu
Jerzemu Ludwińskiemu
Andrzejowi Matuszewskiemu
Małgorzacie Miśniakiewicz
Stefanowi Morawskiemu
Luizie Nader
Jarkowi Nowakowi
Ludmile Popiel
Kajetanowi Sosnowskiemu
Maciejowi Splitowi
Henrykowi Stażewskiemu
Annie Stępkowskiej
Mieczysławowi Zdanowiczowi
Aleksandrze Zbroji

za inspirujące dyskusje, które kształtowały moją świadomość twórczą, i wielu innym przyjaciołom, którzy wzbogacali moją artystyczną wiedzę, oraz wszystkim, którzy nadesłali twórcze wypowiedzi zamieszczone w „Kontrapunkcie", jako reakcję na wątpliwości związane z informacją kreatywną w konstruowaniu oblicza sztuki.

Opolno 1971 r. Fot. od lewej: E. Ludwińska, J. Fedorowicz, L. Popiel, W. Gołkowska, J. Chwałczyk, J. Ludwiński

Wrocław dn. . . .

Fakty sztuki są cytatami w czaso-
przestrzeni procesów twórczych.

GALERIA SZTUKI
informacji kreatywnej

Jan Chrościcki

2012 ANEKS 9

Information NR. 4/72

FOR ALL WHO DID NOT SEND THE 4 US-DOLLARS! PLEASE DO IT ! .....

this is the 4th issue of the IAC. the feed-back is very big. more than 2o lovely persons are helping me, making this next information by sending me 4 US dollars. to all of them many thanks!!! i hope, this the next number will (must!) become bigger.

INFORMATIONS

- j.h.kocman (vackova 64, brno 12, czechoslovakia) is preparing a publication. title "LOVE". please send him your contribution in a number of 5o copies. format 15 x 2o cm.
- jiri kocman (address above) is very active in CSSR. he also is preparing another publication with the title "STAMP ACTIVITY". please send him all stamps (stempel/) also in 5o copies. each paticipant will get a copy of the whole collection.

you will get a copy!

- jiri valoch (also cssr - address: jugoslavska 46a, brno) is organizing the first big international exhibition of land-art, project- and concept-art and also mail-art (=art by post). he is very happy to get contributions as much as possible. he also is making a little documentation of this project.

SOON

- ken friedman and jean brown are starting in USA the first FLUXUS DOCUMENTATION CENTER.(c/o archive jean brown , the shaker seed house, tyringham, massachusets, USA o1264). write to them! they need from you: name and address/bio-and bibliography/ examples of your works,catalogues,etc./permanent informations/projects for the future/.
- josef and annemarie wintjes (D-425o bottrop, bahnhofstr.42, brd) are publishing one of the most informative INFOS(the last has 24 pages !!). you will find therenews of germany's artistic activities and the newest publications (with very good little commentars) from the"other scene".
- under the title [redacted] jan chwałczyk and his friends are organizing an international [redacted] in wrocław (poland). please send your contribution to jan chwałczyk, wrocław połska, laka mazurska 13/5). OR WRITE HIM
- in wrocław (polska) started in this days the first "information gallery". the aim is, to make an international artistic information center in poland. the address: jan chwałczyk c/ klub zwiazkow - tworczych, rynek-ratusz nr. 24, wrocław /poland. the main-peogram: "creative actions".
- miroljub todorovic (dobrinjska 3, YU-11ooo belgrade/yugoslavia) is inviting you, to send your documentation-stuff to the "signalistic ducumentation center", the largest avant-garde research centre in yugoslavia. a book of the whole material is planned. send your material to miroljub.
- maurice roquet (rue gachard,76 - B-1o5o bruxelles/belgium) is sending to you his designed "contrast of identification" [illegible]
- jorge glusberg (CAYC- elpidio gonzales 4o7o, buenos aires/argentina) is preparing again a very big international exhibition with the title "arte de sistemas II". this exhibition will be shown in several parts of argentina and chile.
- he also is preparing another project: ART AND IDEOLOGY. please send your statements and proposals very soon to him (air-mail).
- terry reid (tokima gallery, c/o kyoei seimei bldg./ 4-2 motoishi-cho, nihonbashi/ chuo-ku/ TOKYO-japan) is organizing an uncommercial project, open for all with documentation. work for and about the word "re-cycling".(= title) it is a pitty, i got the information too late, so that this only is a past information for you. but write to terry. so he will think of you, when he is preparing new projects.
- the oakland museum, looo oak street, oakland- canada 946o7, invites all creative people to send material for the documentation center in the museum.
- das "musee cantonal des beaux-arts" (palais de rumine, CH-1oo5-lausanne/switzerland) is preparing the exhibition with the title IMPLOSION.each participant shall send the pages for the cataloge in 5oo copies to michel thevos(format din a 4). the material also he must have soon. deadline: 5th of octobre.
- the newest project from mieko schiomi (sakaguchi 1-24-38, sakurai, minoo, OSAKA- japan) is "spatial no. 5". the invitation text: open something which is closed. describe to me how you did it and what happens by your performance. your report will be recorded on the world map." dead-line is over - i got it too late(!) - but try to get in contact with mieko.
- EIAG (A-1o6o WIEN, linke wienzeile 36/5c / austria) is knitting the "eiag-town". they are looking for helping knitters. write them that you perhaps are interested. it is a very original idea!!

- julio plaza (artes y ciencias, mayaguez campus oo7o8, puerto rico) makes an exhibition (the exact date you will hear in the next info) from all members of our I.A.C. this exhibition will be in puerto rico (USA). the material shall be: fotos, texts, concepts,projects, documentations, publications, stamps,ideas,grafics, etc. - also personally dates.... when you send material to julio, please send me also a small postcard, so that i cen write to julio,that you are a member of our I.A.C.OK?

---

please do not forget to send me some money (4 US dollars) so that work can go on.
ALSO DO NOT FORGET TO SEND ME ALL NEWS, FROM WHAT YOU MEAN, THAT THEY ARE IMPORTANT FOR ALL MEMEBERS OF THE I.A.C. THANK YOU !!!

tomorrow i start info no. 5. help again, that it will be good!

love yours

Klaus

also for all information givers!

IDEOGRAF PROCESÓW TWÓRCZYCH

Naukowy
Ślad + Ideacja + Dualizm = Znak
Artystyczny
Znak + Ideacja + Dualizm = Fakt Informacyjny

Powstał ślad. Nauka dała mu „imię własne", określiła znakiem. Sztuka dołożyła „idee" i wykreowała fakt artystyczny. Znak w swojej formule służy teraz idei.
Sztuka jest działalnością, która dla (naukowej) obiektywności stanowi paradoks bardziej złożony, aniżeli głęboki – ale zamiast takiej obiektywności są to po prostu dwa nakładające się na siebie a przy tym prostopadle schodzące się mity[4].
Oczywiście są to dwa różne byty: ideowy i znak materialny, Bob Scholte traktuje znak materialny jako „mit".
Ślad rzeczywistości zostaje oznaczony, otrzymuje imię własne, staje się „znakiem", wiadomością, pojęciem. Imię własne śladu „znak", w artystycznym procesie twórczym staje się tłem dla idei. Znak traci swoje imię, bowiem istnieje wspólnie z nową teorią. W tej sytuacji schodzi do roli usługowej i razem z ideą tworzą nową jakość informacyjną. Znak przyjmuje teraz wartościowanie ideologiczne: przykładem niech będzie to, wizerunek kobiety: święty – wyznaniowy, piękny – estetyczny, brutalny – moralny, przodownicy pracy – polityczny itp. **Informacja,** będąc środkiem przekazu, łączy wiadomości idei i znaku, tworząc nowe pojęcia. Należy jednak prześledzić współzależności tych dwóch bytów: idei i znaku. Zdarzało się w historii, że idee przejmowały wykorzystywaną wcześniej formułę technologii przekazu. Na przykład w realizmie: krytycznym, surrealistycznym czy socjalistycznym, ideologie wykorzystały znane i uznane środki przekazu celem łatwiejszego popularyzowania idei. W innym wypadku o nazwie: stylu, kierunku lub tendencji, decydowała informacja nawiązująca do środków przekazu, do źródła znaku, przekazu. Przykłady sztuki: impresjonistycznej, kubistycznej, konceptualizmu, abstrakcyjnej, ziemi, nieba, pojęciowej, mail-artu, geometrycznej i wielu innych. Technologia tworzenia przekazów, zwana kiedyś kunsztem artystycznym, została włączona do sztuki jako forma wiodąca, jako tendencja kreacyjna. Przykłady: computer art, electronic art, mechanic art, acion art, arthygiene, body art, water art czy zero art. Nazwy wymienionych tendencji wskazują, że formuła technologii przekazu jest ważniejsza od innych treści. W przytoczonych przykładach bardzo wyraźnie widać zmieniające się role znaku i idei.
Społeczna interpretacja idei z artystycznego znaku tworzy jego stereotyp ideowy, sztuka żyje więc dzięki ideologii, która przypisana jest rzeczywistości lub, jak kto woli, odwrotnie.
„Dziełem sztuki" jest to wszystko, co dotąd nazywaliśmy (i wciąż nazywamy) dziełem, propozycją, performance, instalacją trwałą, czy też to co zapoczątkował Marcel Duchamp – przedmiotem, sytuacją czy zdarzeniem, traktowane przez komentarz. Zgodnie z tym podejściem komentarz ustanawia dzieło sztuki, tak samo jak dzieło domaga się komentarza[5].

JERZY LUDWIŃSKI

ETAPY EWOLUCJI SZTUKI

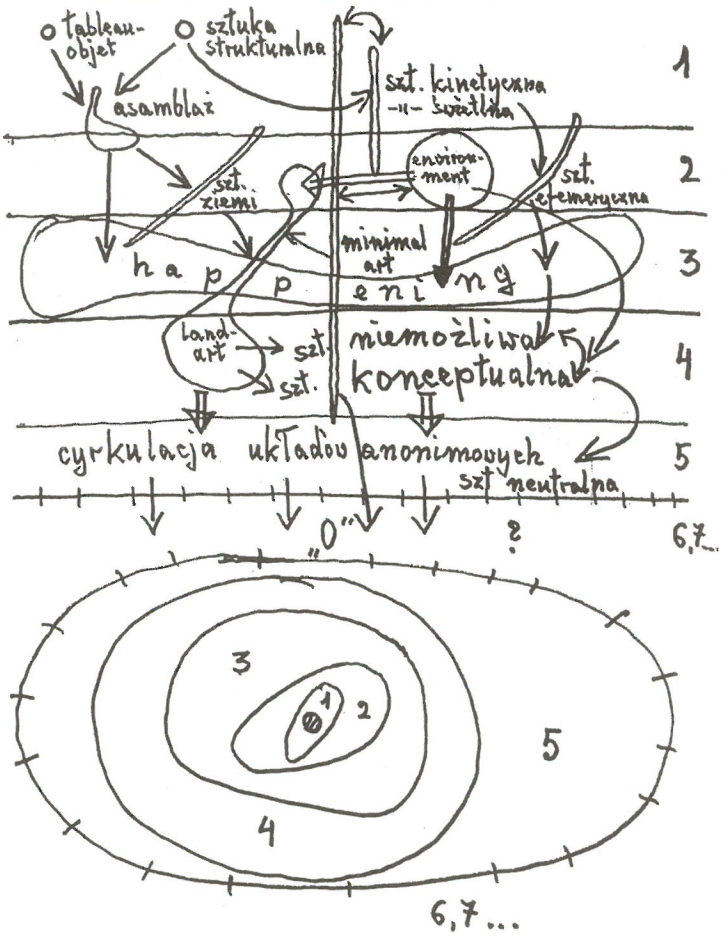

W latach sześćdziesiątych, w pewnym momencie, zanika samo dzieło sztuki, staje się ono w pewien sposób nieobecne, nie daje się go zlokalizować, a do jego zrozumienia pozostają nam dwa elementy, tzn. albo koncepcja tego dzieła sztuki, tzn. coś co było jakby przedtem, albo dokumentacje, wszelkie ślady, relikty pozostające po jakimś działaniu, fotografie, filmy. Jest coś „przed", coś „po", nie ma natomiast środka[6].

Ideacja to wartość indywidualna, jest początkiem wszelkich odkryć naukowych, realizacji twórczych, łączy dialogiem posiadaną wiedzę z nową kontrowersyjną informacją. Zawarta wiadomość to różne byty, mentalny oraz materialny. Podstawową formułę przekazu spełnia więc materialna koszulka, inaczej idea nie zaistnieje w odbiorze społecznym. Wypromowane w środkach masowego przekazu informacje, zawarte w fakcie – znaku dokumentują sztukę, która staje się „demokratycznym", społecznym stereotypem ideologicznym. Ludzkość, być może pragnąc zrozumieć, usiłuje sobie podporządkować wszechświat. Odwiecznym marzeniem ludzi uchodzących w opinii społecznej za znawców jest wyznaczanie parytetów, co jest, a co nie jest sztuką. Na szczęście to tylko ich prywatna sprawa, w końcu mało istotne, kto wykreuje fakt artystyczny czy informację wirtualną. Mogą to być artyści, kuratorzy, krytycy, dziennikarze, dyrektorzy galerii, muzeów, wydawnictw. Osobowość ideomotoryczna, promotor, wybiera dowolne pojęcie ideowe, dowolną rzeczywistość lub informacje i promuje w środowiskach masowego przekazu swoją ideologię sztuki. Koncept, hipoteza: urodzone w procesie **ideacji** jako informacja mentalna, zmaterializowane – w społecznej, interpretacyjnej multiplikacji staną się ideologią o różnych wartościach.

Autorzy sztuki pojęciowej, konceptualnej, niemożliwej odcięli się od **faktu materialnego**, powierzając funkcję przewodnią **informacji** w kreowaniu mentalnego świata sztuki. Rozważania dotyczyły procesów, w których informacje-komunikaty są twórczym podmiotem w percepcji sztuki. Informacja o idei zamiast powoływać się na cytaty z rzeczywistości sama zostaje cytatem. Nowym etapem niezależnej myśli twórczej stał się **wirtualny przekaz informacyjny.** Świat wirtualnej przestrzeni informacyjnej stworzył sytuację, w której „każdy" internauta z „każdej" informacji ma pełne prawo zrealizować **informację kreatywną.**

Erkki Huhtamo twierdzi w artykule „Medytacje digitalne, siedem sposobów rozumienia sztuki interaktywnej" (w punkcie 4):

Sztuka interaktywna jest najświeższą manifestacją „śmierci autora". Artysta interaktywny jest jedynie twórcą kontekstu, dostarcza podstawowych elementów, aranżuje sytuacje, a potem znika, znaczenia pochodzą od widza użytkownika, który w tym sensie staje się twórcą dzieła w momencie interakcji[7].

Co TE ST GRANE PA NIE JOT

POCO TE NIEch

PAN LUdziOM NIE WIERZY

cacy Cacy A W tyŻCE

wody UTOPIĄ

przyjaciel

Wyjaśnić!

Czy to jest taktyka kreatywna?

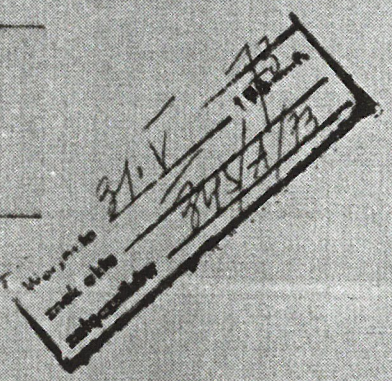

31.V 1933

Wpisano znak akta załączników 345/A/33

W dniu 2 miesiąca czerw
doprowadzono ob.
Chwałczyk Jan. W/w
zapodał, że na powyższ
temat nic mu nie jest
wiadome. Z uwagi na
brak sankcji zwolnion
dnia 4 miesiąca czerwc

Król Zygmunt

WYCIĘTE Z „GAZETY ROBOTNICZEJ"

mgr Popowski

odcisków brak!

Porównać z donosami w sprawie zatrucia wód

Coriolan

Zbadać w Argadzie o jaki typ łyżek chodzi

Autora odszukano w Świniarach, jest nim
ANDRZEJ WILL, zam. we Wrocławiu, Rynek 17 m.19

PROF. DR Cz. Hornas

a/a Jan Chwałczyk

Nastąpił odwrót od ideologii do idei. Możliwość tworzenia i promowania staje się udziałem każdego internauty. Internet to entropia informacyjna, która wymaga „czytania" wirtualnych wiadomości i pozwala na własną kreację ideową.
Sztuka w Internecie otwiera proces twórczy w odwrotnym porządku. **Ideacja informacyjna** zatoczyła koło, pozbywając się ilustrowania idei rzeczywistością, omijając pośredników promocji, dystrybucji, i **pojawiła się w kreowaniu wirtualnych wiadomości sztuki na poziomie indywidualnej komputerowej realizacji.**
Tradycyjnie, promocja polegała na dystrybucji ideowej i materialnej, a transmisja opiniotwórcza mentalnie przekształcała ideę, tworząc populistyczny szum ideowo-twórczy. Obecnie autor internauta wybiera z przestrzeni wirtualnej informacje, tworząc z nich własną, ideową wersję. **Bogactwo ilościowo i jakościowo różne, niedefiniowalne, to nie chaos, to właśnie największa wartość sztuki.**
W codziennym życiu każdy wybiera jakąś „ideologię" z różnych „znaków" rzeczywistych czy wirtualnych, lecz to już dzieje się poza „układem artystycznym", a wartość przekazu określa „kunszt" autora.
Szukam takiej sytuacji, w której jako element kompozycji będę niezbędnym dla udania się tego aktu twórczego. Próbuję stworzyć wielki obraz. Odsuwam siebie od Was coraz dalej i chyba nigdy nie będzie on dla mnie dostatecznie duży. Wy sami, wychodząc z tej galerii, będziecie ten obraz rozciągać i komplikować. Ale to wszystko jest dla mnie za mało[8].
Włodzimierz Borowski przesuwa akt twórczy również na odbiorcę. Zdzisław Jurkiewicz w swoim manifeście poszedł dalej:
Nie pomnażać dóbr, jeśli mamy do wyboru: rzecz – dzieło i „samo dzieło" wybieramy „mniej" – samo dzieło, to znaczy wybieramy samą postawę[9].
Natomiast Jerzy Rosołowicz w swojej neutralnej sztuce soczewek utożsamia proces twórczy ze spojrzeniem na otaczający świat.
Zbliżamy się do chwili, w której zrozumiemy, że wszystko jest zmienne, że „każdy" i „każda rzeczywistość" jest inna.

Proces twórczy to myśli, które są w ciągłym ruchu: **CZYTANIA I TWORZENIA**
TWORZENIA I CZYTANIA

Tworzenie i czytanie jest procesem twórczym, jest indywidualną ideową kreacją, która może zostać włączona do zbioru sztuki lub też może być tylko interpretacją istniejących faktów artystycznych. Fakty uznane przez społeczny układ artystyczny za „dzieła" kreują status sztuki, który jest tworzony z multiinterpretacyjnych informacji o poszczególnych realizacjach.
Obydwie formy procesu twórczego są wpisane w czasoprzestrzeń naszego bytu.
Sztuka należy do nauk idiograficznych wg określenia wprowadzonego przez W. Windelbanda i H. Rickerta, bowiem zajmuje się opisem i wyjaśnianiem zjawisk zaistniałych jednorazowo i niepowtarzalnych[10].

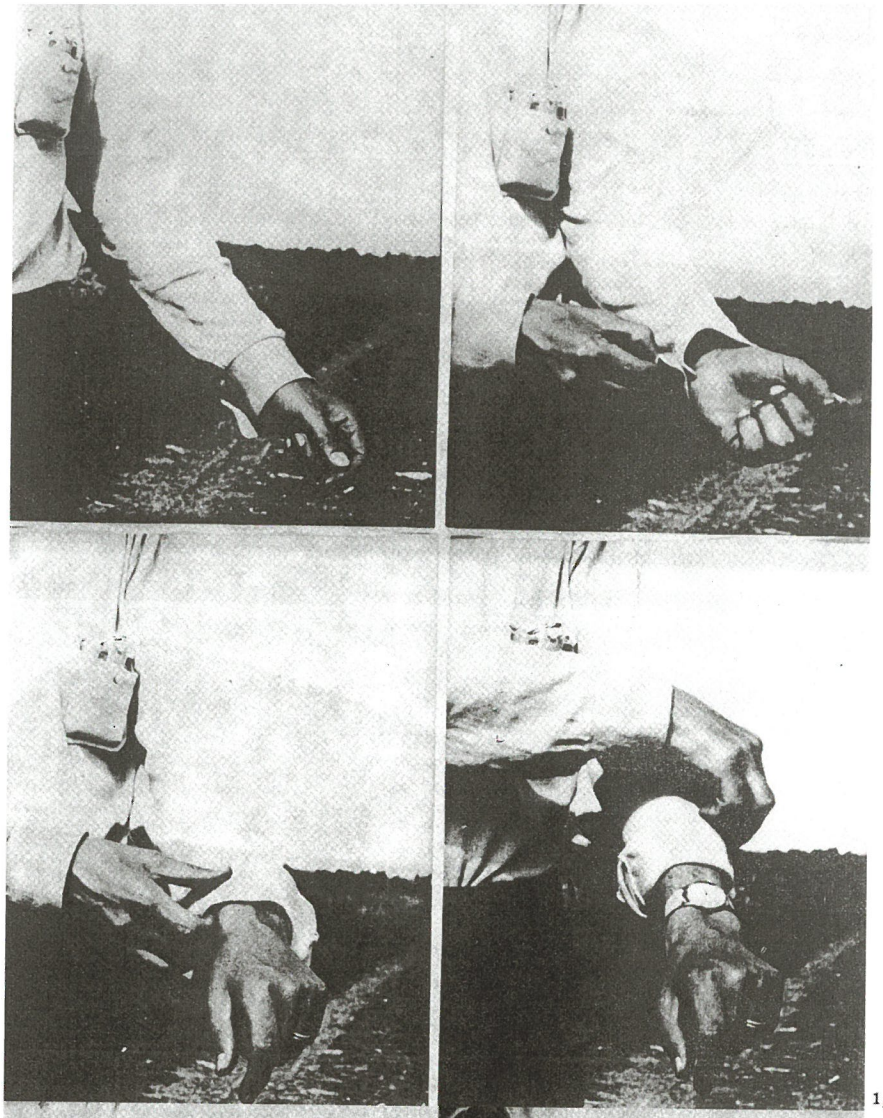

1, 2, 3, 4 — 1972

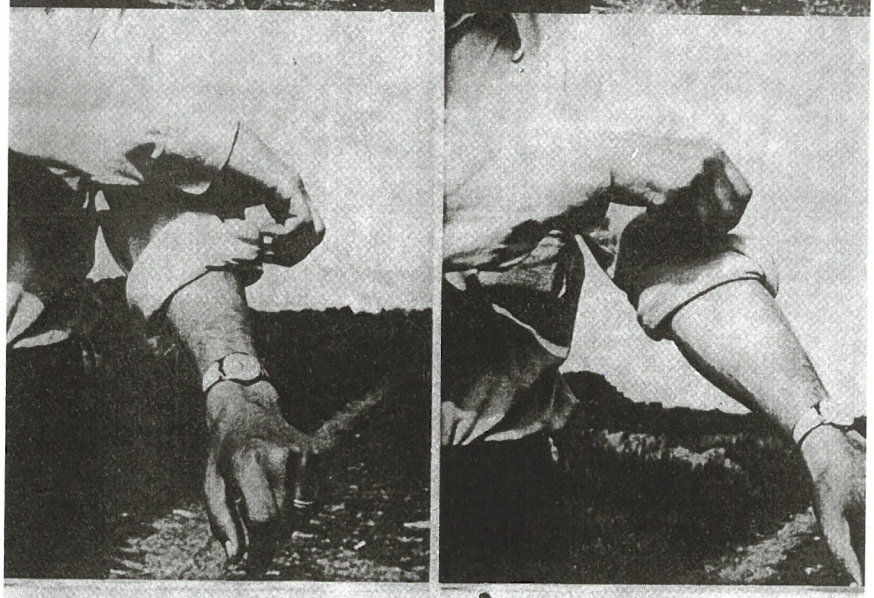

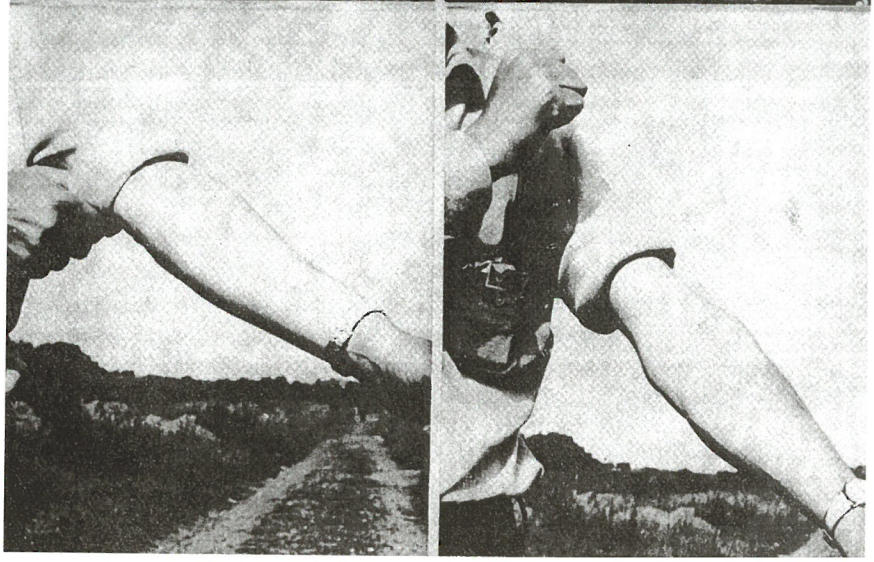

5, 6, 7, 8 — 1972

FUNKCJA IDEOWEJ (KREATYWNEJ) INFORMACJI W PROCESACH TWÓRCZYCH*

W ostatnich latach obraz sztuki współczesnej bardzo się skomplikował, a zatem zbliżył do rzeczywistości. Różne tradycje kulturowe stworzyły różne możliwości kreacji artystycznej. Sztuka stała się sposobem – formą kreowania człowieka.
W tej sytuacji koniecznością staje się strategia obejmująca możliwie szeroki krąg kreacji artystycznych. Jedna z wielu np. taktyka kreatywna, polegająca na zwiększaniu obszaru pytań – jest w stanie dać odpowiedź. Mnożące się pytania eliminując kolejno siebie, zbliżają nas do odpowiedzi – pytania. Taktyka informacji kreatywnej w chwili powstania META – SZTUKI stała się więc koniecznością[11].
Muszę nadmienić, że cały proces twórczy jest powodowany informacjami ze sobą skonfliktowanymi, czyli informacjami kreatywnymi, bowiem to one tworzą strukturę sztuki.
Nasze zmysły rejestrują zjawiska, które następnie określamy w informacjach i formułach naukowych. Na uwagę zasługują przeciwstawne procesy: odkrywania i kamuflażu. Odkrywanie to szukanie nowych informacji oraz ich zastosowań – kamuflaż lub nobilitacja są rodzajem „wirtualnej maski" służącej do uwiarygodnienia idei. Wykreowane wiadomości tworzą nowe „litery" dla istniejących alfabetów w poszczególnych dyscyplinach sztuki. Wiedza wzbogacana o nowe idee i środki przekazu tworzy kulturowy i cywilizacyjny rozwój. Sztuka wymaga nieustannie procesu twórczego, który w percepcji społecznej istnieje tylko jako indywidualna twórcza interpretacja.
Joseph Kosuth w tekście do wystawy w galerii Leo Castelli (Nowy Jork 1975) przytaczając słowa Diamonda (1960), pisze, że:
Ideologia, bez względu na to, czy się ją wyraża, tworzy, obserwuje, jest zawsze subiektywna: że znaczenie jest zależne od intersubiektywności wspólnoty i że obecne społeczeństwo nie potrafi tego zapewnić[12].
Mówienie o „końcu sztuki", czy końcu ery sztuki, ma sens jedynie w porządku kultury będącym historią przedmiotów i instytucji. Takie terminy jak sztuka nowoczesna, klasyczna czy ponowoczesna pomagają usytuować dzieło w atlasie lub kalendarzu, z którym związany jest komentarz – i jako takie są konieczne i nieuchronne. [...] śmierć sztuki można wyobrazić sobie tylko wówczas, gdy zapominamy, że wywodzi się ze sporu, a czasem z różnicy pomiędzy dwoma władzami pojmowania, władzy przedstawiania za pośrednictwem formy i determinującej przez pojęcie. Lecz ani myśli, ani jej władze, ani też ich wzajemny konflikt nie umierają[13].
Gra mentalna jest zasadniczym warunkiem zaistnienia nowej informacji w ideologicznym systemie sztuki. Różnica tej gry wobec innych gier polega na niedefiniowalnym systemie sztuki. Idea wymaga czytelnego przekazu, materializacji, oznaczonej, zobiektywizowanej informacji, inaczej nie zaistnieje w odbiorze społecznym. Zmiana idei lub znaku (formuły przekazu) zawsze bywa początkiem nowego stylu, kierunku

* Funkcja, (mat.) relacja, która przyporządkuje elementom danego zbioru dokładnie jeden element innego (lub tego samego) zbioru. *Słownik wyrazów obcych*, Wrocław 2001, s. 523.

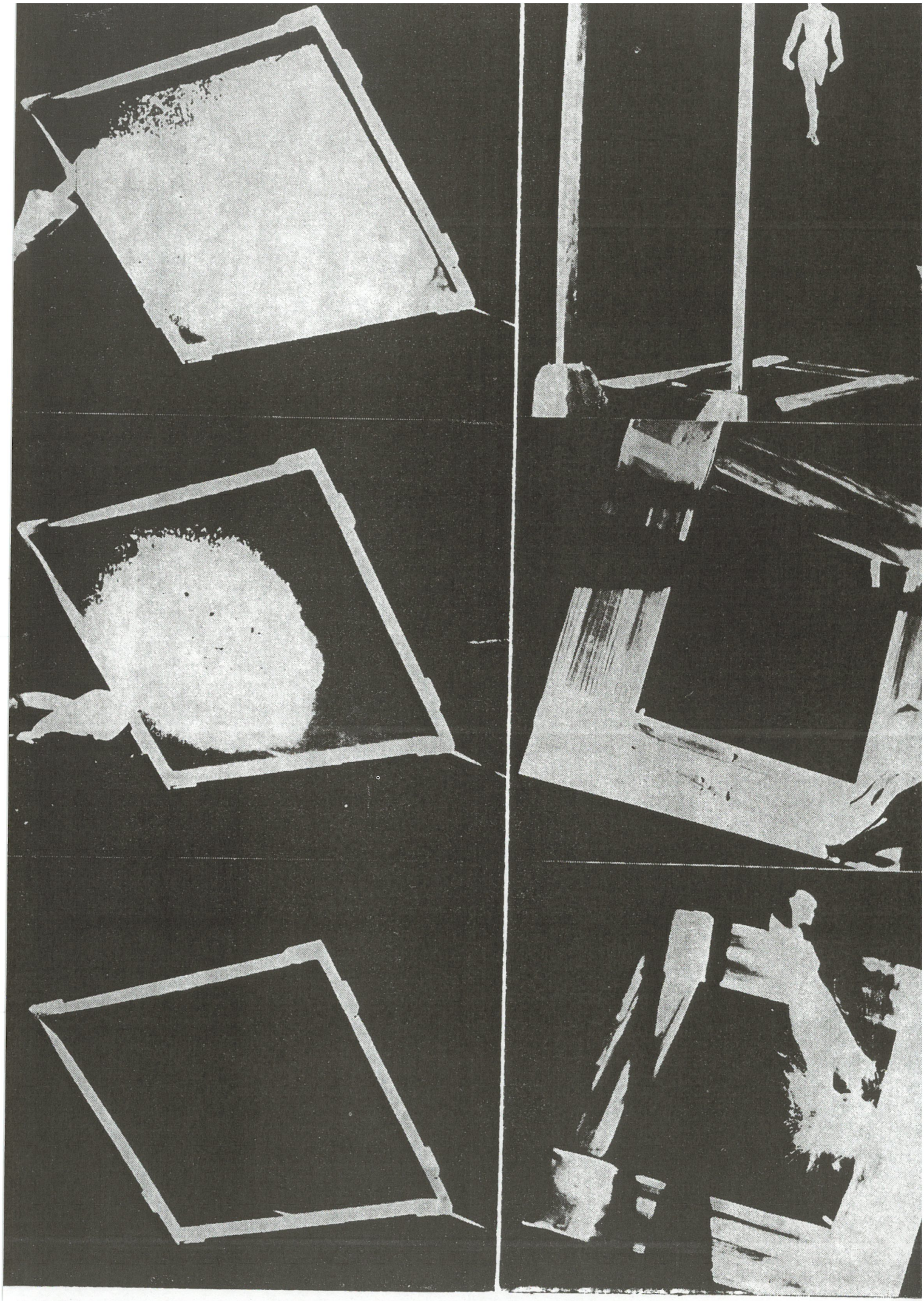

Fredo Ojda

CZŁOWIEK

lub tendencji – nowego stereotypu. Nowe formy ideologiczne lub znaku wymagały wsparcia istniejących już wcześniej stereotypów. Zawsze formuła jednego z bytów (mentalna lub materialna) musi być kontynuowana. Zmieniając tylko jeden z wyżej wymienionych aksjomatów, zachowuje się ciągłość rozwoju, która łączy w ten sposób różne kierunki czy tendencje. Rozwój przebiega więc jakby przez pączkowanie. Niektóre połączenia wskazują na ekstrakonfliktowe zestawienie idei i znaku celem spowodowania **szoku informacyjnego**. Idea często utożsamia się ze znakiem - materialnym przekazem treści: przedmiotu, przestrzeni, osobowości, nauki itp. Bywa, że autor włącza do obiegu artystycznego **informację o „czymś" zamiast tego „czegoś". W tej sytuacji sama kreatywna informacja spełnia rolę faktu artystycznego, staje się wirtualną materią artystyczną.**

ŻYCIODAJNY CHAOS SZTUKI

Hélèn Cixous mówi o dekonstrukcji Jacques'a Derridy:
Dekonstrukcja to ruch czytania zamrożonej rzeczywistości: zamkniętej, tej politycznej, etycznej i filozoficznej rzeczywistości jak mówi Derrida, opartej na opozycjach i fiksacjach. Gest Derridy jest gestem wprawienia jej w ruch, otwarcia; jedynym gestem, który pozwala iść w stronę prawdy, która nie istnieje. Prawda jest w ruchu, w różnicach. Oto jedyna myśl, która pozwala nie kłamać *(mentir)*, a nieustannie zaprzeczać *(dementir)*[14].
Mamy więc nieograniczoną ilość zmian informacyjnych rodzącego się chaosu, z której to materii wyłoni się (znowu w procesie twórczym) nowa wartość mentalna tworząca na własne potrzeby pojęcie idei. W ten sposób wykreujemy nieskończoną ilość indywidualnych zmian informacyjnych. Powstanie stereotyp niedefiniowalnej idei sztuki, rodzaj chaosu informacyjnego idei, „zjawisk jednorazowych i niepowtarzalnych".
Mnogość postaw stanowi układ relatywny wzajemnie koordynujący swoje ideowe struktury, jest jednocześnie zasygnalizowaniem twórczo-artystycznej sytuacji (będącej swego rodzaju perpetuum mobile), która każdorazowo kreując samą siebie, twórczo się odradza[15].
Sztuka tworzy chaos interpretacyjny w wartościowaniu idei, który wynika z procesu twórczego. Czytamy – interpretujemy – tworzymy. Marzenie o jakiejś jednej idei sztuki należy wreszcie między bajki włożyć. Wraz z powstaniem sztuki pojęciowej i konceptualizmu wypala się ideologia sztuki totalitarnej – idei tendencji, kierunków ideologiczno-artystycznych. Ideologie mają tendencje totalitarne, natomiast artyści, starając się wyzwolić od stereotypów, tworzą nowe idee.
Wyzwolenie od ideologii byłoby możliwe przy założeniu, że indywidualny proces ideacji uznamy za sztukę. Wartościowanie na kicz i wysoką sztukę to marzenie o jednej

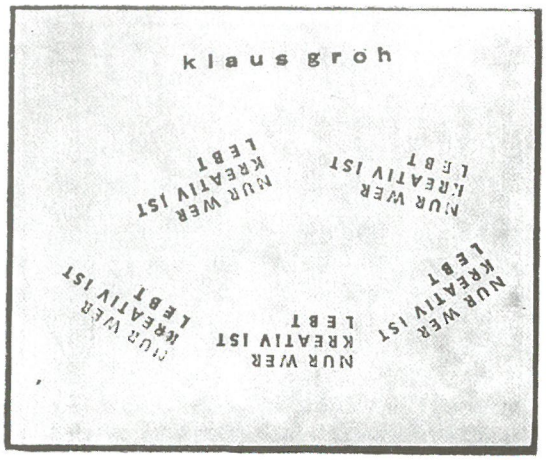

STATEMENT
OŚWIADCZENIE
KLAUS GROH
1972

1. Tradycyjne kategorie estetyczne nie są w stanie objąć całego zakresu twórczego widzenia, myślenia i działania.

2. Obrazy i rzeźby dokumentują jedynie cząstkowe zakresy twórczego sposobu widzenia, myślenia i działania.

3. Uważam, że zadanie moje, jako twórcy, polega na tym, by prace moje pobudzały do twórczego sposobu widzenia, myślenia i działania, które jest oswobodzone od norm estetycznych.

Leon Podsiadły

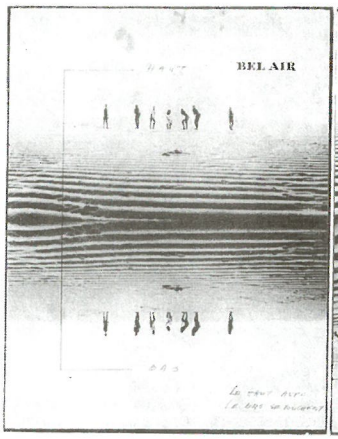

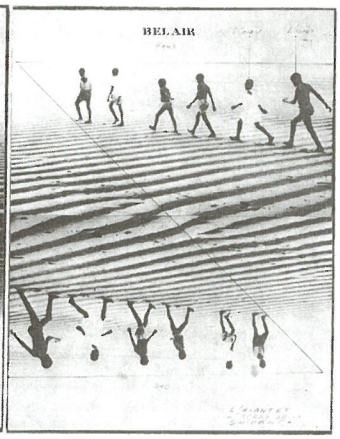

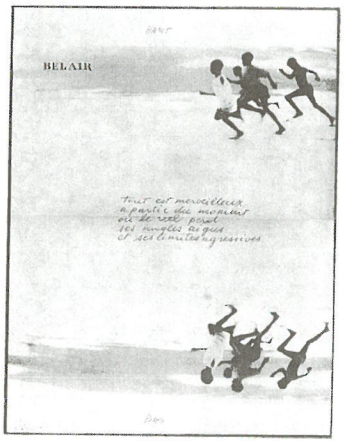

słusznej ideologii – totalitarnej. Ideologizacja sztuk niczego nie uporządkuje, bo w czym „kicz" jest gorszy od „sztuki wysokiej", skoro dostarcza przeżycia. Rozwojowa faza sztuki w okresie konceptualizmu kładła nacisk na proces twórczy będący indywidualną kreacją sztuki, który przekreśla możliwość powstawania jakiegoś kierunku, stylu czy tendencji. Ten proces natomiast ujawnił i wykreował motyw indywidualnej ideacji faktu artystycznego oraz **spowodował, że informacja zastąpiła ilustracje i cytaty faktu artystycznego**. Informacyjną puszkę Pandory otworzyły: konceptualizm, sztuka pojęciowa, niemożliwa i powstał chaos, w którym **formuła „informacji kreatywnej" stała się częścią sztuki.**

Pojęcie komunikowania jest nierozdzielnie związane z funkcją przedstawiania i wyrażania, gdyż myślenie przedstawiające poprzedza i kieruje komunikacją, która przenosi sensy i treści. Komunikowanie może być w ramach tej koncepcji przekazywaniem tego jedynie, co już wiemy. [...] Tekst – dzieło zajmuje pozycje, a jego znaczenie powstaje, stale od nowa, w trakcie każdej jednostkowej percepcji, w zależności od tego, w jakie konteksty dzieło to zostanie włączone[16].

Idea ujawnia swoje istnienie w przekazach o strukturze materialnej (znakami), będącymi sumą powstających informacji w procesie mentalnej ideacji. Znaki rzeczywistości opisane „Maską" ideową kreują fakty artystyczne. Środki przekazu – znaki – podobne lub takie same, służą różnym ideologiom w uwiarygodnieniu idei. Zmiana idei lub formy przekazu powoduje konflikt z istniejącym stereotypem i fazę nowych wypowiedzi artystycznych. Idea ujawnia się znakiem natomiast w przekazie komputerowym **informacją** wirtualną. Mamy teraz sytuację, w której dualizm myśli i rzeczywistości zostaje podporządkowany wirtualnemu programowi komputera.

W internecie zbiór jest nieograniczony, to bank informacji, które wpływają i wypływają, tworząc sieć łączącą internautów. Twórczość wirtualna eliminuje: fakt artystyczny, jego pośredników ideologicznych w promocji i dystrybucji, czyli całą stronę merkantylną. Internauta w tej sytuacji może być twórcą, ale również odbiorcą wirtualnej wiedzy i sztuki. Wirtualna informacja sprawiła, że idea staje się mniej prawdopodobna, bowiem utraciła realne istnienie w fakcie. Sztuka w swojej strukturze zawierała kształtowanie idei, jej materialny przekaz, promocję, multiinterpretację społeczną, a nawet „wartość" aukcyjną (przekazu materialnego) – **czy zatem to, co zostało w internetowej przestrzeni wirtualnej, możemy jeszcze nazwać sztuką – ograniczoną do procesu twórczego ideacji?**

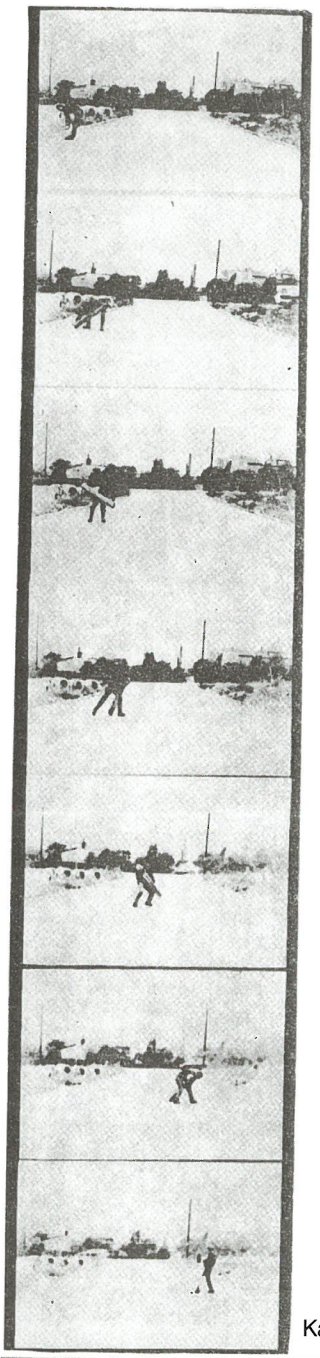

RELATIONS

Mieko Shiomi

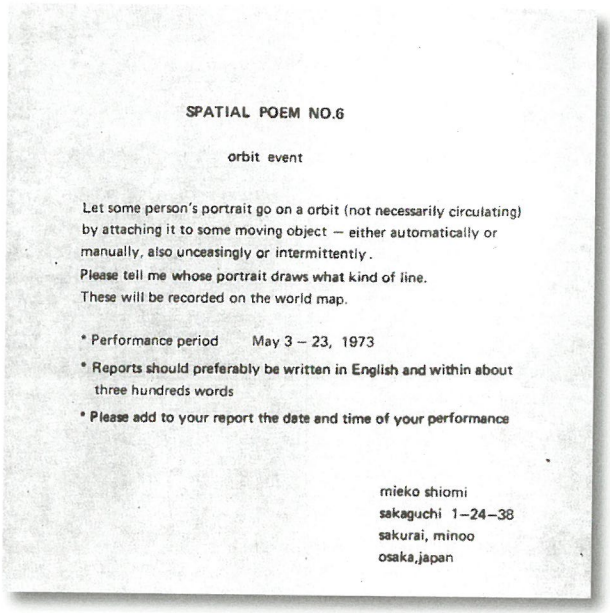

SPATIAL POEM NO.6

orbit event

Let some person's portrait go on a orbit (not necessarily circulating) by attaching it to some moving object — either automatically or manually, also unceasingly or intermittently.
Please tell me whose portrait draws what kind of line.
These will be recorded on the world map.

* Performance period May 3 – 23, 1973
* Reports should preferably be written in English and within about three hundreds words
* Please add to your report the date and time of your performance

mieko shiomi
sakaguchi 1–24–38
sakurai, minoo
osaka,japan

Karel Miller

CROSSING — ACTIVITIES

Sztuka jest specyficznym zbiorem wiadomości, czymś w rodzaju mentalnej „giełdy" informacyjnej, gdzie są wartościowane indywidualne idee artystyczne pełniące rolę „akcji", które układ artystyczny promując, określa faktemi artystycznymi. Zawarte w nim informacje, to dualistyczny twór idei i znaku, wypromowany w społeczeństwie stanie się ideologią sztuki, a dystrybucja zobliguje fakty artystyczne do funkcji wartościowania. Ważny dla sztuki niegdyś był kunszt manualny, później mentalny, dzisiaj w twórczości wirtualnej ich znaczenie zostało zminimalizowane.
Propozycja moja zmierza w kierunku koncepcji dzieła sztuki jako całości materialno-mentalnej. Jednak całość tę pojmuję w sposób bardziej spoisty niż miało to miejsce w dotychczasowej teorii sztuki. Nie utożsamiam też materii z formą, a tego co materialne z treścią[3]. W zmieniającym się świecie każdy zmaga się z własną ideą, a interakcjonizm towarzyszyć nam będzie zawsze w czasie konstruowania idei – „pozostaje duch i ciało człowieka" – jego myśl i przekaz materialny.

IMPULS TWÓRCZY

Informacje tworzące nie mogą być jednoznaczne, bowiem: A + A = AA to tylko podwajanie, ten symetryczny układ powinien zostać złamany.
Zatem:
A + B = **i;** jest to proces ideacji tworzenia w asymetrii nowych wartości teoretycznych: konceptu, hipotezy.
Jak uczy historia sztuki, początki nowej twórczej myśli ideowej powstawały w atmosferze społecznego konfliktu. Można przyjąć, że **taktyka kreatywna[4]** powstająca ze sprzeczności informacyjnych będzie nadal tworzyć ideowe teorie sztuki. Nauka ślad określa znakiem, imieniem własnym, ideacja łączy ideę ze znakiem, tworząc ideo – fakt, to maska ideowa nałożona na znak. Ideologie dążą do tworzenia pojęć jednorodnych z informacji wieloznacznych.
Tworzenie jest zderzeniem idei z antyideą, kreowaniem teorii, która zrealizowana w przekazie stanie się faktem informacyjnym. Artystyczny układ menadżerów sztuki środkami masowego przekazu, zamienia fakt informacyjny na artystyczny, tworząc w ten sposób nową ideologię sztuki.

SIERPIEŃ

20

OSIEKI

CZWARTEK

godz. 1

1972

AUGUST

20

SUNDAY

5.00

EDINBU

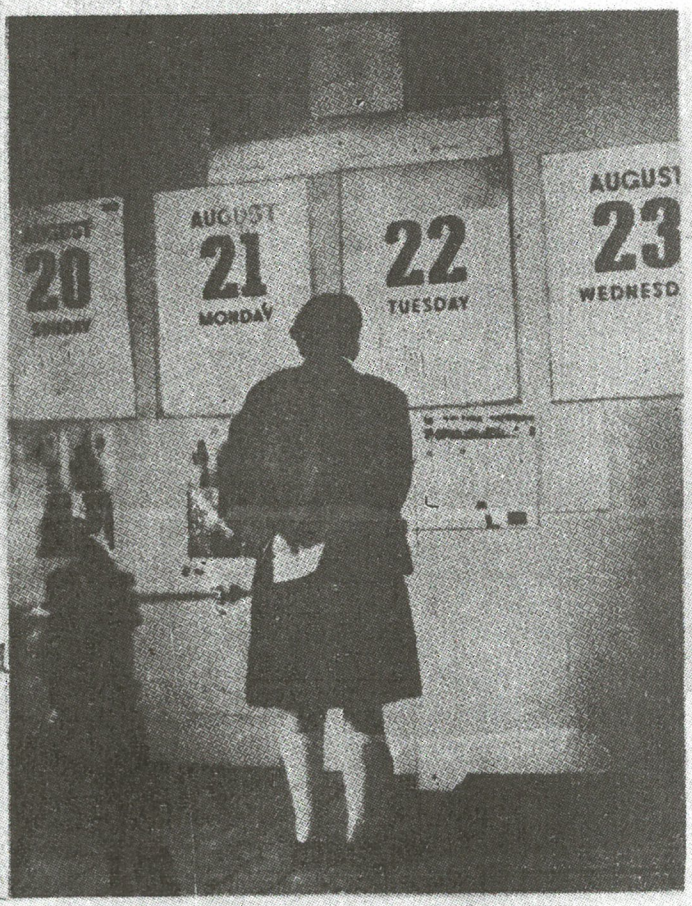

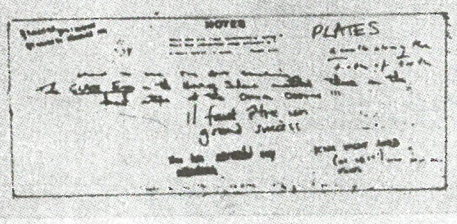

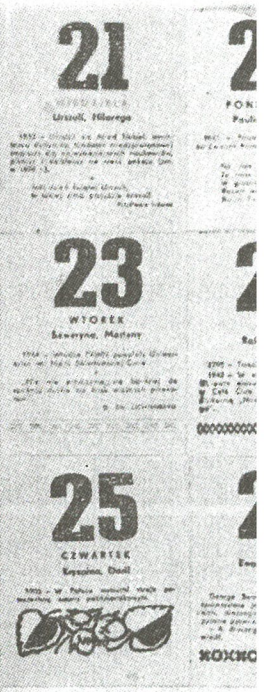

One Week Ev
20-26 Aug
Osieki -
Edinburgh -
Time - Conti

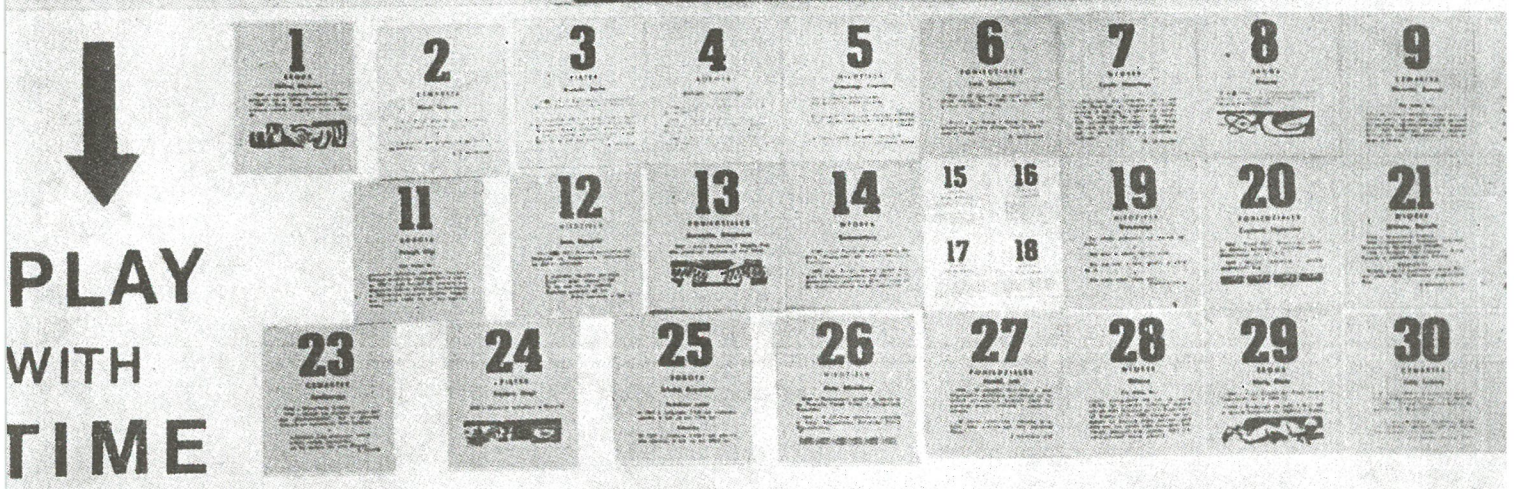

PLAY
WITH
TIME

Maria Michałow

Załóżmy, że pojęciową bazą idei sztuki są wszelkie informacje o jej stereotypach i oznaczamy „tę" informację dużą literą I, natomiast małą literą i oznaczamy informację kontrującą istniejącą poza obowiązującym stereotypem. Połączone informacje stworzą sytuację asymetryczną oznaczoną literą A

$$I + i = A$$

Powstająca w procesie twórczym asymetryczna wiadomość została przez Jerzego Ludwińskiego nazwana „sztuką nieobecną". Ponieważ proces twórczy istnieje, ale brak realizacji materialnej. Zatem pojęcie asymetrii musi wejść w mariaż z materią, tworząc dualizm, który oznaczymy literą M

$$(I + i = A) + M = \text{Fakt Informacyjny}$$

Suma tych trzech informacji tworzy **fakt informacyjny.** Istnieje również sytuacja, kiedy fakt artystyczny jest emocjonalno-pojęciowym elementem zapalnym wyobraźni. Ten proces jest bardzo istotny, bowiem dotyczy w dalszej interpretacji przekazów opiniotwórczych, będących elementem powstania stereotypów"[5].

Kontrowersje informacyjne towarzyszą nam stale, lecz wynik ideacji nie musi być materializowany, może zostać wewnętrznym przeżyciem. Powstająca w czasie ideacji teoria atakuje zastane „prawdy" ideologiczne i powoduje chaos informacyjny. Zderzenie różnych pojęć ideowych wywoła wartościowanie, a zaistniały konflikt utrudni asymilację nowych treści w społeczeństwie. Zaproponowana teoria stanie się symetryczna w zbiorze sztuki wówczas, kiedy wsiąknie w społeczną wiedzę jako ideologia.
Dokona tego układ artystyczny, jest bowiem władny zmieniać fakt informacyjny na artystyczny, na „dzieło". Wynika z tego, że informacją ideo – faktu może być wszystko to, co zostanie przez ten układ włączone w krwiobieg sztuki. Świadczy to o nieoznaczoności jej granic. Sztuka rodzi się z chaosu, a istniejące fakty artystyczne stały się tradycyjną zmultiplikowaną informacją ideologiczną.

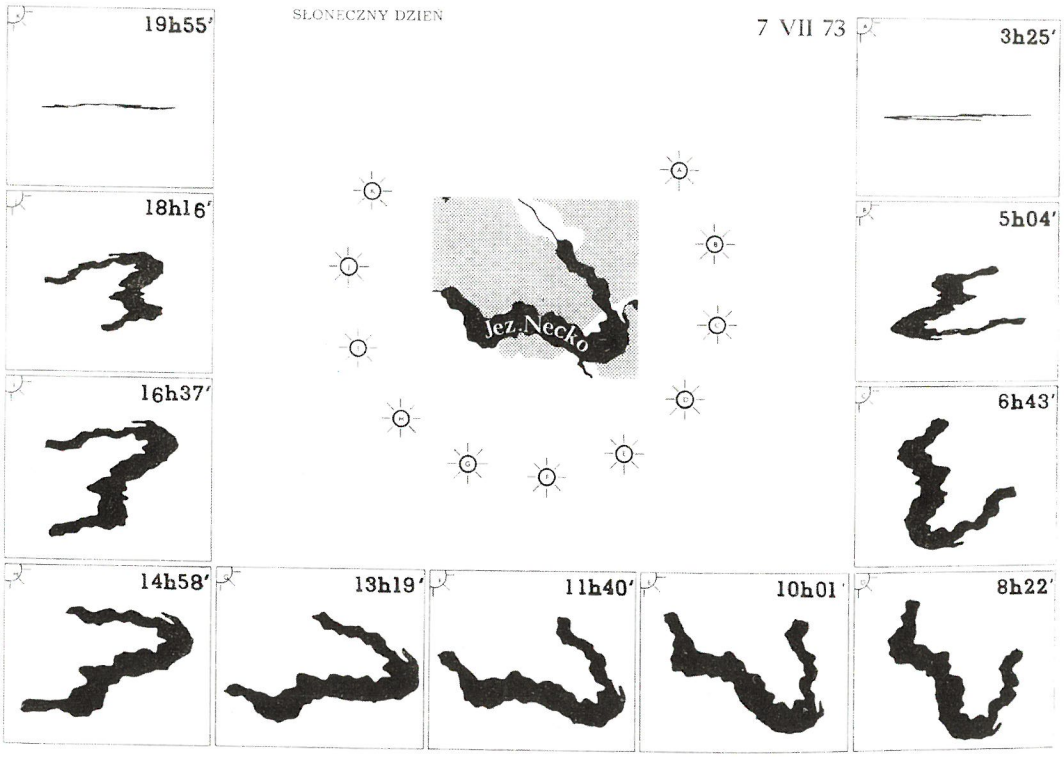

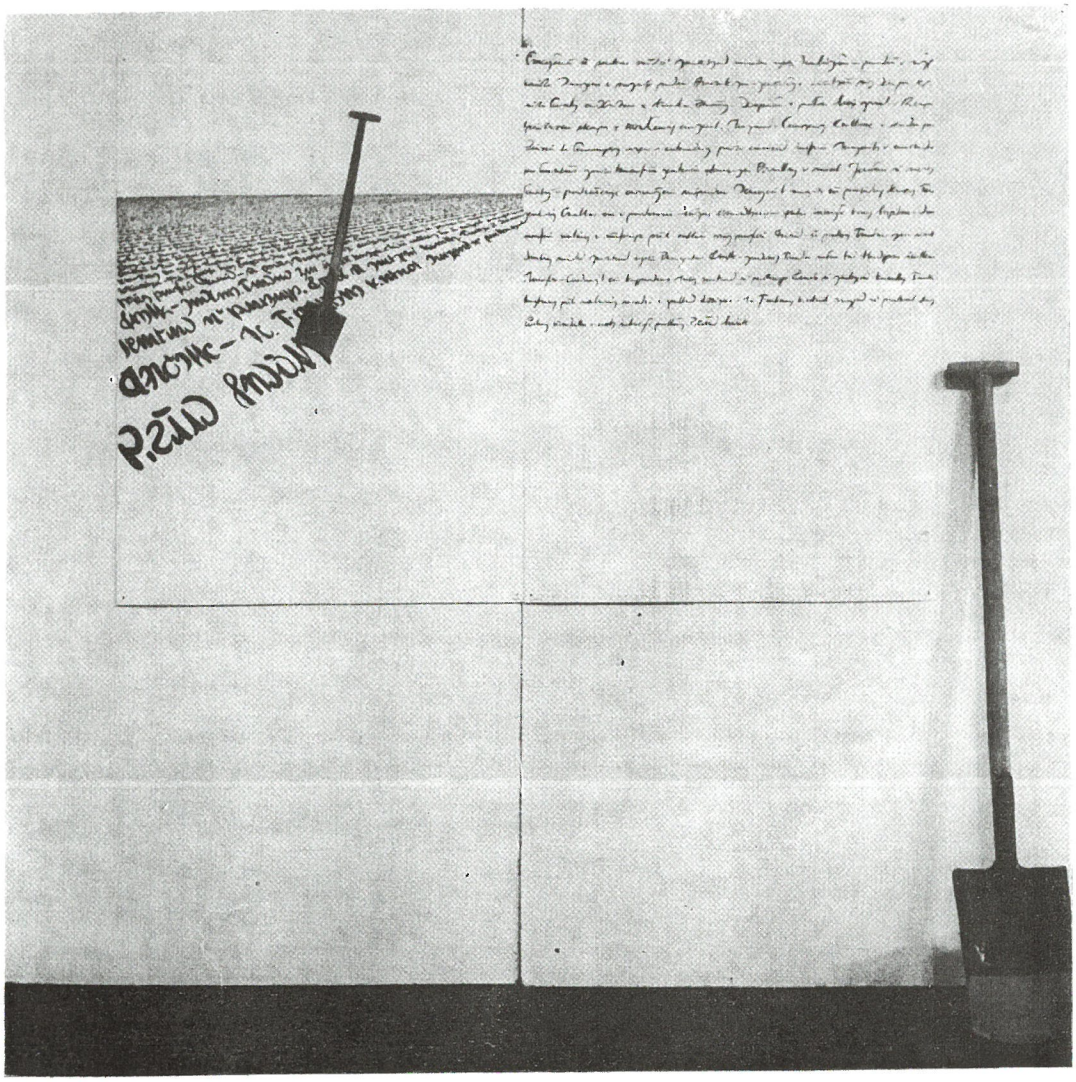

BIO GRAFIA

Eugeniusz Smoliński

W poezji literowe znaki tekstu pozwalają na ich zmianę w pojęcia. Muzyka, będąc wizualnym zapisem realizacji, staje się dźwiękiem – i odwrotnie, głos możemy określić graficznie[7].
Kompozytor dźwięki rysuje nutami, dyrygent rysunki dźwięków przekłada na gest, muzycy – wykonawcy gest dyrygenta i rysunki nut na dźwięk – koncertu. Nadmienić trzeba, że każdy z uczestników tego zdarzenia czyni to wg własnej interpretacji. Dodam jeszcze, że z powodu różnych impulsów działających na wykonawcę, każde wykonanie utworu będzie różniło się od poprzedniego. Zwracam też uwagę na wyżej wymienione **środki wyrazu przekazywane w formie: wizualnej, manualnego – gestu, dźwięku.**
Przecież, jeżeli omawiasz, piszesz, jesteś kuratorem czyjejś twórczości, to kreujesz własną ideologię sztuki, wybierając, oceniasz według Ciebie słuszne realizacje. Można więc przyjąć, że to Twoja ideologia sztuki, lub idea dwóch autorów: kogoś kto dał powody do Twojej interpretacji. Dziennikarze, krytycy, dyrektorzy galerii – muzeum to interpretatorzy artefaktów. W swoich informacyjnych przekazach tworzą własną ideologię sztuki na podstawie wybranych faktów, które nie mają szans na wejście w zbiór sztuki, dopóki zaistnienie tego przypadku nie potwierdzi multiinterpretacja społeczna – uzależniona od środków masowego przekazu[8].
Tak jak mechanika kwantowa nie pozwala na ogół przewidzieć pojedynczego pomiaru. Zamiast tego określa ona zbiór możliwych wyników i pozwala ocenić prawdopodobieństwo każdego z nich.

SZTUKA JEST IDEOLOGIĄ?

„Ideologia [gr. *idea* 'wizerunek'; *logos* 'nauka'] *społ. polit.* **Zamknięty system różnego rodzaju pojęć, idei oraz koncepcji: wspólnie wyznaczających cel i sposób działań lub określających poglądy jednostki lub grupy ludzi"**[9]. Znamy tylko cząstkowe teorie sztuki: romańską, gotycką, secesji, ludową, prymitywną, dziecka albo o zabarwieniu narodowym: grecką, rzymską, chińską, japońską, indyjską, europejską, Stanów Zjednoczonych, teorie sztuki umieszczone w czasoprzestrzeni: prehistorycznej, średniowiecznej czy nowoczesnej. Wynika, że tych szczątkowych teorii jest wiele są: polityczne, wyznaniowe, estetyczne i inne. Wszystkie spełniają w jakimś stopniu rolę usługowo-ideologiczną. Rola, której nie trzeba wyjaśniać, jest bowiem oczywista. Szczątkowe

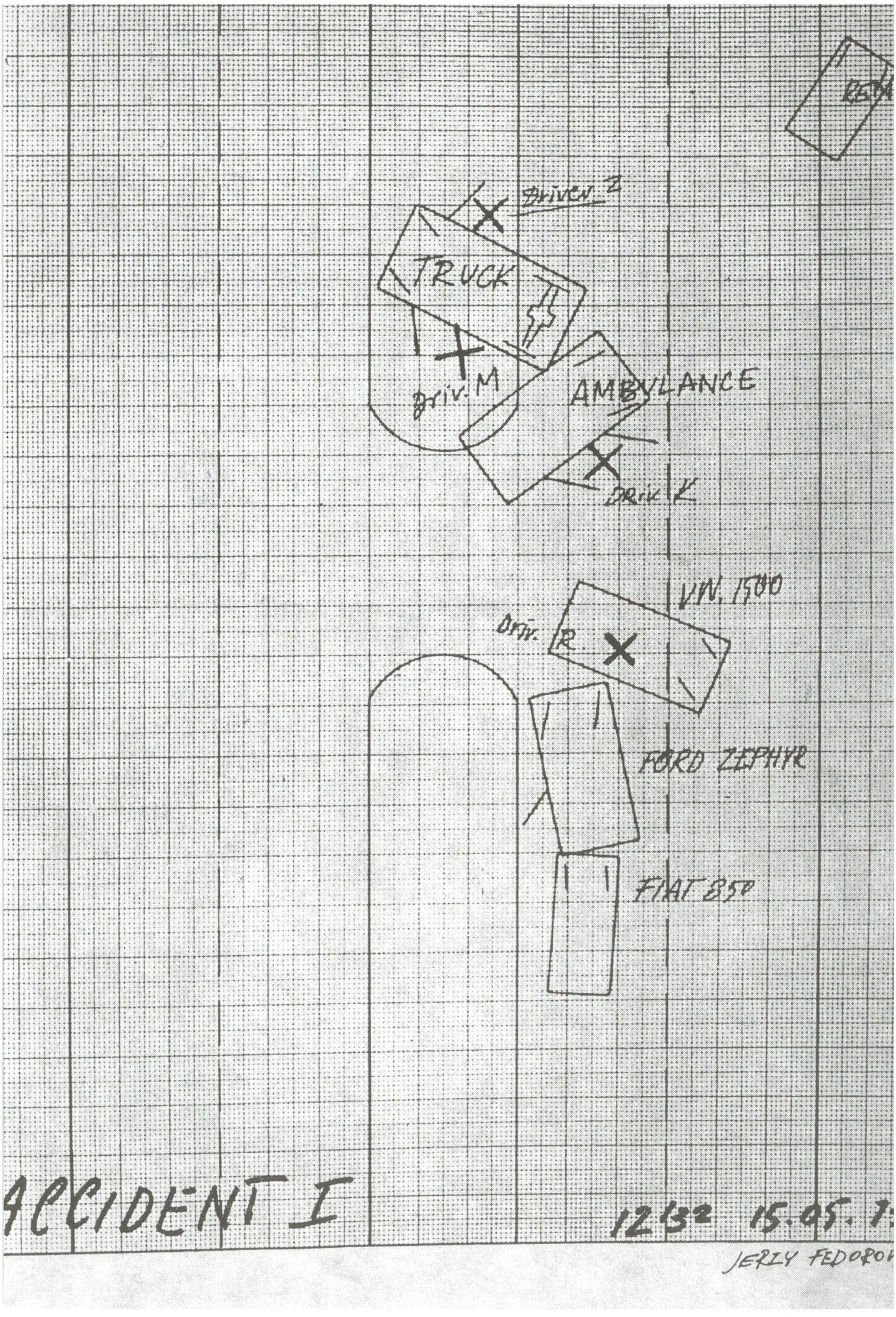

ACCIDENT I

12 13 15.05.7

JERZY FEDOROW

teorie są dokumentacyjnym bogactwem zmienności w życiu sztuki. Natomiast sztuki: konceptualna, pojęciowa, niemożliwa, które uniezależniły się w pewnym sensie od „znaku", a znaczenie mentalne idei pozostawiają w fazie ideacji, wprowadziły **pojęcie sztuki w wirtualny proces twórczy.**

Osobliwym przypadkiem „ideologii" sztuki jest jej **proces twórczy**, **przeciwny ideologii**, wszystkie style, kierunki istnienie swoje zawdzięczają tej dziwnej **osobliwości, bowiem proces twórczy rodzi się w napięciu informacyjnym w konflikcie czytania i tworzenia. Istnieje otwartość na wszystkie możliwe zmiany, kiedy każda faza przekształceń powoduje następne nieprzewidywalne interpretacje. Nieograniczony, który niczego nie zamyka, tylko będąc w ruchu, pytając otwiera. Proces twórczy jest antytezą ideologii i dzięki tej właściwości pozwala tworzyć nowe teorie. Można mówić o analogii procesu twórczego z „wielkim wybuchem", domniemanym początkiem wszystkiego.**
Machiną produkującą „narzędzia" /fakty artystyczne/, otwierające niekończącą się ilość procesów interpretacji informacyjnych jest układ artystyczny. Natomiast fazy powstawania, umierania i rodzenia się ideologii następują w czasoprzestrzeni („osobowości") procesu twórczego, będąc jednak otwarte w swojej nieskończoności kreują informacyjną entropię procesów twórczych.

„Układ otwarty" ogłoszony przez Wandę Gołkowską jest przeciwieństwem idealistycznej koncepcji sztuki dążenia do jednego absolutnego, idealnego rozwiązania, jest przeciwieństwem tradycyjnego pojęcia stabilności dzieła – tymi słowami przeciwstawia się zamkniętej formule ideologizacji sztuki. „Układ otwarty" („Odra" 1968, nr 1) to nie tylko „matematycznie określona / nieograniczona ilość zmian" – materialnych przekazów /artefaktów/, ale również słowami: włączam siebie jako artystę w ten układ, przewidując możliwości zmian, przesunięć, wahań[10] umieściła proces twórczy w tej matematycznie nieograniczonej indywidualnej czasoprzestrzeni.

I MATRIMONII FATTI A ROMA IN ZONA DI MONTEVERDE

DAL 15.XII.1972 AL 31.III.1973

Agostino JERITANO nato il 14.VIII.1947 benzinaio
con Nadia MAGAGNINI nata il 2.V.1956 casalinga

Mario LUCARELLI nato il 1945
con Fiorella MEERA nata il 1951

Emilio FRANCESE nato il 1947
con Patrizia ROSSI nata il 1950

Gaetano GAGIOTTINO nato il 5.I.1943 chimico
con Marcella FANCELLO nata il 8.VI.1941 casalinga

Vincenzo CALOIOLI nato il 6.IV.1942 negoziante
con Patrizia UBARRELLI nata il 20.VI.1952 d.d.c.

Giuseppe CICOLANI nato il 12.III.1941 elettronico
con Amalia UBERLACCHI nata il 18.VII.1946 infermiera

Cataldo UBARTORARIA nato il 23.V.1945 portalettere
con Battistina PILO nata il 14.VI.1944 d.d.c.

Franco FIORDEPONTI nato il 31.VIII.1924 medico
con Antonia SCONOCCHIA nata il 13.V.1924 impiegata

Fabrizio SULPICI nato il 27.II.1944 impiegato
con Patricia LAZI nata il 26.XI.1948 d.d.c.

Francesco DORIA nato il 8.VI.1939 ingegnere
con Antonietta BÜHNE nata il 1.I.1944 impiegata

Romolo RIZZOLI nato il 14.IV.1941 impiegato
con Angela STORNELLI nata il 4.VI.1947 impiegata

Natale PELOGI nato il 13.IV.1945 assistente
con Maria Letizia RICCI nata il 2.IV.1947 insegnante

Tufi Claudio RINALDI nato il 9.IV.1946 laureato
con Loredana SCHIAFFINI nata il 27.III.1947 laureanda

Giorgio COLOSANTI nato il 1942
con Lucia POLIZZI nata il 1948

Luciano CAMPETELCI nato il 20.IX.1933 artigiano
con Rosaria SPACCIA nata il 27.VI.1939 d.d.c.

Dionisio VITALI nato il 2.II.1949 meccanico
con Fiorella CAMPANELLI nata il 1949

Roberto GUALTIERI nato il 6.XII.1947
con Paola BUCCI nata il 1950

Giuseppe FONTANA DI LERNE
con Anita Maria BARBAFIERA DI DIVO

Roma 31.III.1973

LUDMIŁA POPIEL

Nieograniczona przestrzeń sztuki jest tworzona przez kreatywne informacje konfliktujące.
Które:

1. **Powodują impuls twórczy,**
2. **Kreują koncepcję, hipotezę,**
3. **Tworzą wiadomości faktu informacyjnego,**
4. **Wypromowane informacje zawarte w fakcie artystycznym dają możliwość multiinterpretacji.**

Czytanie i tworzenie sztuki jest spotkaniem różnych poglądów: indywidualnej idei ze społecznym stereotypem, które może zostać akceptowane lub odrzucone, a proces twórczy jest rodzajem gry bez finału, bowiem „prawda jest w ruchu". Społeczny portret sztuki to entropia indywidualnych procesów twórczych.
Właśnie dezinformacja kreuje proces twórczy w indywidualnej przestrzeni informacyjnej. Ideologia sztuki dotyczy dokonań, natomiast proces twórczy będący jądrem jej kreowania, jest tym osobliwym przypadkiem trwania sztuki w zmienności.
Negliżując zaś dalej pojęcie sztuki, mamy to, co dokonano, wylansowano /co jest sztuką/ i mamy to, co jej zaprzecza – proces twórczy.
Proces twórczy ilustruje:
„Charakterystyka prawdy $g \rightarrow (p \rightarrow g)$ i charakterystyka fałszu $\sim p \rightarrow (p \rightarrow g)$ lub $p \rightarrow (\sim p \rightarrow g)$ zw. prawem Dunsa Scotusa" [11].
Procesy twórcze i ideologie sztuki to dwie przeciwstawne teorie. Ideologie to konstrukcje zamknięte, natomiast proces twórczy to kreowanie otwartości zmienności, czyli **negowanie i tworzenie – tworzenie przez negowanie.**
Śmierć sztuki można zrozumieć jako koniec jakiejś ideologii sztuki (czyli dokonań). Dotyczyć to będzie również w przyszłości realizacji opartych na wirtualnych informacjach komputerowych, które dokonały mistyfikacji **znaków na informacje wirtualne.** Tradycyjna informacja kreująca idee wpada we własną sieć, określając zasięg informacyjny do zbioru komputera. Klatka informacyjna komputera pełni teraz rolę „ideologa", tzn. zamyka się na informacyjnej „idei" komputera. Otwartym powiększającym zbiorem wiadomości jest Internet, to entropia informacyjna, która wraz z porządkowaniem zbioru wiedzy zawartej w Internecie, będzie wzrastać, także ilość **informacji nieokreślonych – pytań**, jest to zgodne z zasadą nieoznaczalności Heisenberga.

WILLIAM LOUIS SÖRENSEN

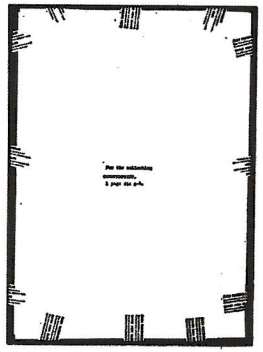

The distribution of an enclosed piece.

An Accordance of frequencies that infl
uences states of different character d
emands a corresponding modification of
the merging notation.A demand for abso
rption of this notation depends on the
accomplishment of an activity that ent
ers an assumption of an equal transmis
sion of mutual alternating demands,thu
s an activity " selected and dispatche
d " is able to be exchanged with the a
ctivity " imprinted on and dispatched"

An Example :

A Number of papersheets + printing ink
and dispatch are exchanged with the co
rresponding number of papersheets impr
inted the printing ink and dispatched.

To or From
william louis sørensen
silkeborggade 31,4s.
2100 copenhagen ø.
denmark.

BEKE LASZLÓ

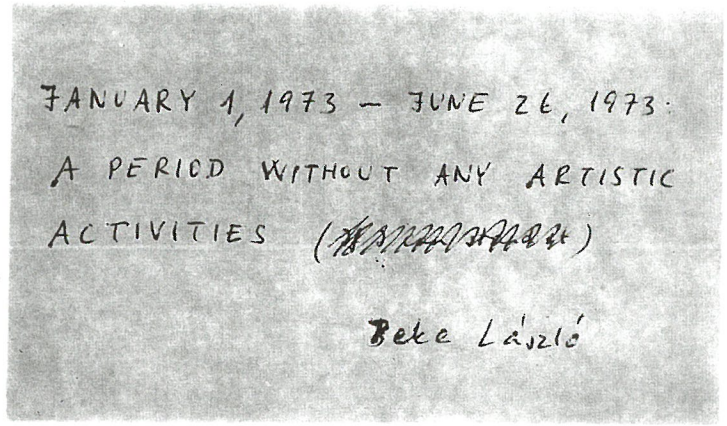

Święty Augustyn wychodził z założenia, iż [...] „Bóg istnieje w czasie: czas jest jedynie własnością świata stworzonego przez Boga"[12].
Subiektywne poczucie upływu czasu (czyli psychologicznej strzałki czasu) jest wyznaczone w naszym mózgu przez strzałkę termodynamiczną. Podobnie jak komputer, pamiętamy rzeczy w kierunku, w jakim wzrasta entropia. To druga zasada termodynamiki staje się niemal trywialna. Nieporządek wzrasta z czasem, bo wpływ czasu mierzymy w kierunku wzrostu nieporządku. Trudno o bezpieczniejsze stwierdzenie[13].
Czas stał się dzisiaj osobistym pojęciem związanym z pamięcią przeszłości, a każda przyszłość jest już inna w swojej istocie. Czytanie tych samych faktów w różnym czasie nigdy nie jest zwierciadlane, zawsze jest inne, istnieje asymetria spowodowana czasoprzestrzenią tych spotkań.
Fakt artystyczny żyje w indywidualnej czasoprzestrzeni dzięki niepowtarzalnym procesom twórczym.
Sztukę więc tworzą indywidualne interpretacje faktów artystycznych w czasoprzestrzeni układu artystycznego. Przetwarzany „horyzont" zdarzeń określający pojęcie sztuki jest bliski mechanice kwantowej i im bardziej będziemy analizować poszczególne etapy powstania i krążenia idei sztuki, to stwierdzimy, że każda z jej faz rozwoju jest dowolnie tworzona i interpretowana.
„Mechanika kwantowa wprowadza zatem do nauki nieuniknioną przypadkowość i nieprzewidywalność" analogia jest wyraźna a zasada nieoznaczoności Heisenberga jest fundamentalną własnością świata – potwierdza to entropia. Natomiast twierdzenie, że mechanice kwantowej właściwy jest dynamizm cząstek i fal: w pewnych sytuacjach wygodniej bywa uważać cząstki za fale w innych zaś fale za cząstki[14] dotyczy również zachowania idei i faktu. W pewnych fazach rozwoju sztuki role są zamienione – ideo – fakt raz przekazuje informacje idei (np. realizmy), kiedy indziej mówi o sobie (mail art, mechanic art, itp.).
Dualizm sztuki polega na konstruowaniu nowych idei i burzeniu własnych stereotypów.
Fakt informacyjny i proces twórczy to są dwa różne współzależne byty wpisane w naszą indywidualną czasoprzestrzeń.
Zdejmijmy z pojęcia sztuki koszulki ideologiczne, wyznaniowe, estetyczne i inne, które w percepcji społecznej ulegają wartościowaniu. Pozostaje nam **„osobliwość"** indywidualnego procesu twórczego, będąca formą

PROTAGORAS Z ABDERY (481–411 p.n.e) "WSZYSTKICH RZECZY MIARA JEST CZŁOWIEK"
PROTAGORAS THE ABDERITE (481-411 B.C) „THE PROPER MEASURE OF ALL THINGS IS MAN

EINSTEIN · HERAKLIT · LEONARDO DA VINCI · MOLIÈRE · HAMMURABI ·
KOPERNIK · EDISON · JOYCE · FIDIASZ · SOKRATES · PLATON · BOHR
DESCARTES · HOKUSAI · MOZART · SHAKESPEARE · CALDERON
WATT · BRETON · CÉZANNE · RUSTAWELI · PITAGORAS · DALI ·
ROUSSEAU · BACON · ROENTGEN · FLEMING · SOFOKLES ·
PITAGORAS · CHIRICO · LUMIÈRE · LE CORBUSIER · DA
DARWIN · HOMER · ROUAULT · SARTRE · MICKIEWICZ
PASCAL · SENEKA · BERKELEY · HUME · BREUGEL ·
CERVANTES · MORSE · KANDINSKY · BETHOVEN ·
CHOPIN · GIOTTO · PRAKSYTELES · OWIDIUSZ
· LEGER · HERAKLIT · RUBLOW · HERODOT
ARCHIMEDES · GALILEUSZ · WITSTWOSZ
OWIDIUSZ · RABELAIS · EURYPIDES
DŁUGOSZ · SZYMANOWSKI · BOHR
EL GRECO · MORE · DEMOKRYT
BRAMANTE · FULLER · BOSCH
TANGUY · NEWTON · BAIRD
EUKLIDES · PASTEUR ·
DANTE · PICASSO ·
SKŁODOWSKA-CU
HEGEL · KLEE
PLATON
LEGER
ARP

SFERA MENTALNA · THE MENTAL SPHERE

SFERA CYWILIZACYJNA · THE SPHERE OF CIVILIZATION

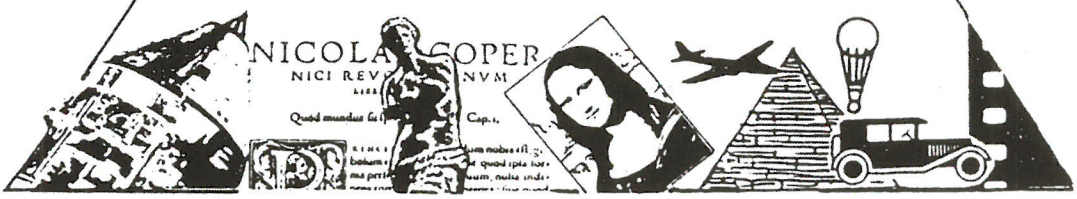

KLEPSYDRA SZTUKI · A NECROLOGY OF ART ·
THE CLEPSYDRA OF ART ·

WANDA GOŁKOWSKA · MAJ 1975

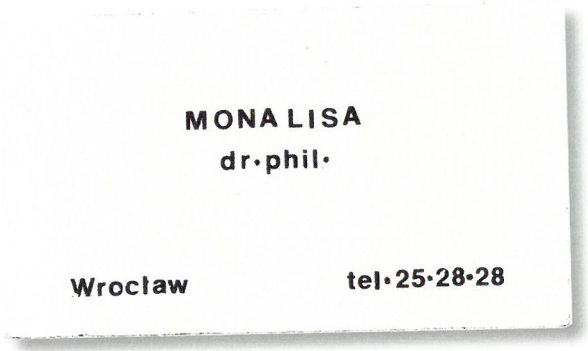

Mona Lisa Show, 1987

WYSTAWA DOKUMENTACJI ZBIORU: WROCŁAW • BWA • PAŹDZIERNIK 1974 • WARSZAWA • TEATR STUDIO • KWIECIEŃ 1975 •

KONTRAPUNKT

Jan Chwałczyk
ul. Łąka Mazurska 13/5
51-164 Wrocław
Polska

1. GABOR ATTALAI
2. UGO CARREGA
3. ELŻBIETA CHODŻAJ
4. ROBIN CROZIER
5. HERMAN DAMEN
6. MICHAŁ DIAMENT
7. WINCENTY DUNIKOWSKI
8. FELIPE EHRENBERG
9. JANUSZ EYSYMONT
10. JERZY FEDOROWICZ
11. HERVÉ FISCHER
12. JOAN FRICK
13. WANDA GOŁKOWSKA
14. KLAUS GROH
15. MARY HARDING
16. ZDZISŁAW HOLUKA
17. DAVI DET HOMPSON
18. ZBIGNIEW JEŻ
19. TIM JONES
20. ZDZISŁAW JURKIEWICZ
21. KATARZYNA KARPIŃSKA
22. ALICJA KĘPIŃSKA
23. GRZEGORZ KOTERSKI
24. BOŻENA KOWALSKA
25. RYSZARD KRASNODĘBSKI
26. RENATE KRÄTSCHMER
27. JAN KUROWICKI
28. BEKE LÁSZLÓ
29. ZYGMUNT LIS
30. JERZY LUDWIŃSKI
31. ADAM WALIŁ ŁOWCZYCKI
32. CAMPBELL MACPHAIL
33. ZBIGNIEW MAKAREWICZ
34. WALDEMAR MAKUSZEWSKI
35. J. O. MALLANDER
36. TOM MARIONI
37. ANDRZEJ MATUSZEWSKI
38. DAVID MAYOR
39. MARIA MICHAŁOWSKA
40. KAREL MILLER
41. STEFAN MÜLLER
42. PAUL NEAGU
43. ROLAND NICOLAUS
44. ALFRED OJDA
45. LECH OKOŁÓW
46. OPAL L. NATIONS
47. WIESŁAW PACZKOWSKI
48. CLEMENTE PADIN
49. LEON PODSIADŁY
50. LUDMIŁA POPIEL
51. JEREMY JOHN RATTER
52. ROBERT REHFELDT
53. RUTH REHFELDT
54. MAURICE ROQUET
55. JERZY ROSOŁOWICZ
56. MIEKO SHIOMI
57. JÖRG SCHWARZENBERGER
58. EUGENIUSZ SMOLIŃSKI
59. WILLIAM LOUIS SORENSEN
60. PETR ŠTEMBERA
61. ERIC STOGO
62. WOJCIECH SZTUKOWSKI
63. MIROLJUB TODOROVIC
64. JANOS URBAN
65. PIERRE VANDREPOTE
66. BILL VAZAN
67. ANDRZEJ WILL
68. PAUL WOODROW

W ostatnich latach obraz sztuki współczesnej bardzo się skomplikował, a zatem zbliżył się do rzeczywistości.

Różne tradycje kulturowe stworzyły różne możliwości KREACJI ARTYSTYCZNEJ.

Sztuka stała się sposobem — formą kreowania człowieka.

Postawione więc pytania są retoryczne:

— czy sztuka chroni naszą sferę psychiczną przed dosłownością dnia powszedniego

— jaka jest rola intuicji i intelektu w kreacji artystycznej

— czy ludzkie fascynacje muszą ulegać rejonizacji

— czy dwuczłonowe sprzężenie: Artysta — Odbiorca jest już tym ostatnim możliwym, najprostszym.

Istnieje szereg pytań, na które może być co najmniej dwukrotnie więcej odpowiedzi — równie prawdziwych, jak wymienione pytania. W tej sytuacji koniecznością staje się strategia, obejmująca możliwie szeroki krąg kreacji artystycznych. Jedna z wielu np. taktyka kreatywna, polegająca na zwiększaniu obszaru pytań — jest w stanie dać odpowiedź. Mnożące się pytania, eliminując kolejno siebie, zbliżają nas do ODPOWIEDZI — PYTANIA. Taktyka informacji kreatywnej w chwili powstawania META — SZTUKI stała się więc koniecznością.

Jan Chwałczyk

Lipiec 1972

Z KOLEKCJI
WANDY GOŁKOWSKIEJ
I JANA CHWAŁCZYKA

IMFORMUJĘ, ŻE WŁĄCZAM INSTYTUCJĘ INTERPRETUJĄCE SZTUKĘ JAKO FAKTY ARTYSTYCZNE W NIEUSTAJĄCE I NIEOGRANICZONE WYDARZENIA INFORMACYJNE CZASOPRZESTRZENI.

Jan Chwałczyk
17. 07. 2012

MWW Muzeum Współczesne Wrocław

GALERIA PIEKARY

MUZEUM ZIEMI CHEŁMSKIEJ

CENTRUM SZTUKI GALERIA EL

MUZEUM ZIEMI LUBUSKIEJ W ZIELONEJ GÓRZE

format Pismo Artystyczne

galeria działań

Okręg Wrocławski Związek Polskich Artystów Plastyków

AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH IM. EUGENIUSZA GEPPERTA WE WROCŁAWIU

FUNDACJA DLA SZTUKI NIEZIDENTYFIKOWANEJ

The highest wisdom would be
to understand that every fact is
already a theory

Johann Wolfgang Goethe

APPENDIX/EPILOGUE

science fiction

Jan Chwałczyk

COLOURS KEY

Quotations – yellow-brown
Creative information – red
Indeterminism of art – blue
Theory of the quantum – green

The illustrations come from materials which were sent between the years 1972 - 74 for a catalogue Ttitled 'Kontrapunkt', published by The Gallery of Creative Information.

ISBN 978-83-63350-00-0

Design:
Jan Chwałczyk, Anna Stępkowska, Jarek Nowak
Editor: Aleksandra Zoń, Małgorzata Miśniakiewicz
Number of copies: 500
DTP: Jarek Nowak
Published by: Drukarnia JAKS
Wrocław 2012

Art belongs to ideographic sciences, according to a term introduced by W. Windelband and H. Rickert, because it deals with the description and explanation of unrepeatable phenomenon taking place only once[2].

A FEW WORDS ABOUT INFORMATION

When a thought in contact with a material message stimulates an impulse conjured from contrasting and conflicting pieces of information what is created are ideas and hypothesises. When they become popularised they give rise to the following concept-information entropy of partial theories of art. We may therefore say about art that it is subjected to „the law of contradiction ~ (P~P)"[3], since the creative process will always be in opposition to art's achievements.

AN IDEOGRAPH OF CREATIVE PROCESSES

Scientific
Trace + Ideation + Dualism = Art Sign
Artistic
Sign + Ideation + Dualism = Informative Fact

A trace was made. Science gave it a 'specific name'; it was called a sign. Art added „ideas" and created an art fact. A sign, in its formula, serves the idea.
Art as an activity represents a complex, rather than deep, paradox for „scientific" objectivity – but instead of the objectivity, it represents two overlapping and perpendicular myths[4].
Certainly they are two separate beings: ideological and material sign, Bob Scholte treats a material sign as „a myth".
A trace of reality is marked. It is given a name and it becomes a 'sign', a message, an idea. The name of a trace (a sign) in an artistic creative process becomes a background for an idea. A sign losses its name, since it co-exists with a new theory. In this situation it is reduced to a service role and together with the idea they create a new informative quality. The sign accepts now an ideological valuation. Let us give as an example an image of a woman: holy – denotative, beautiful – aesthetic, brutal – moral, the leader of the work – political etc. **Information**, being a medium of communication, joins the message of an idea and sign; thus they create new concepts. What should be done however is to trace the mutual relations of two beings: idea and sign. It happened in history that ideas accepted previously used formula of communication technology. For example in Realism (Neo-Criticism, Surrealist or the Socialist form of it) ideologies used known and generally accepted means of communication for the ease of popularising ideas. The name (style, direction or tendency) in other cases was decided upon by information related to the medium of information, source of sign or information. The examples can be found in names of impressionism, cubism, conceptual art, abstract art, land art, sky art, concept art, mail art, geometric art and many others. The technology of creating a message, formerly known as art craft, was included into art as a leading form (as a creative tendency). To give some examples, one can quote: computer art, electronic art, mechanic art, action art, art-hygiene, body art, water art or aero art. The names of the tendencies listed show that the formula of message technology is more important than other content. It is very clear in the listed examples how the role of a sign and idea was changing.
Social interpretation of an idea created an ideological stereotype out of an artistic sign, thus art lives thanks to ideology which is assigned to reality or, if one wishes, the relation is reversed.
„An artwork" is everything that we called (and still call) a work, proposal, performance, permanent installation. It is also, as Marcel Duchamp first noted, an object, a situation or an event approached through a commentary. According to this approach, a commentary establishes an artwork in the same way as an artwork requires a commentary[5].

THE FUNCTION OF IDEOLOGICAL (CREATIVE) INFORMATION IN CREATIVE PROCESSES*

In recent years, an image of contemporary art has become gravely complicated, thus grew closer to reality. Various cultural traditions proposed different forms of art creation. Art has become a medium – a form of creating a human.
In such a situation a strategy encompassing as broad as possible a spectrum of art creation has become the must. One of many tactics, for example a creative tactic which is based on broadening an area of questions, may provide us with an answer. Multiplying questions, eliminating themselves, draw us closer to an answer which is in fact a question. A tactic of creative information, at the time of META – ART creation, turned out to be a necessity[11].
It is important to state here that the entire creative process results from conflicting information; that is creative information, which constitutes the structure of art.
Our senses register phenomena which we transform into information pieces and scientific formulas. Attention should be paid to opposing processes of uncovering and camouflaging. The act of revealing is an act of searching for new information and its application. Camouflage or ennoblement is a form of a „virtual mask" used for the purposes of authenticating ideas. The act of forming messages creates new „letters", for already existing alphabets, in particular disciplines of art. Knowledge, enriched with new ideas and communication mediums, creates cultural and civilizational development. Art constantly requires a creative process, which in social perception exists only as an individual creative interpretation.
Joseph Kosuth in a text written for an exhibition in Leo Castelli Gallery (New York 1975) quotes the words of Diamond (1960). He writes that:
Ideology, irrespectively of whether it is expressed, created or observed, is always subjective: meaning is always dependent on the inter-subjectivity of community and the present society is not capable of ensuring that[12].
Speaking about the 'end of art', or the end of an art era, has got a point only in a cultural order which represents a history of objects and institutions. Such terms as contemporary art, classical art or post-modern art help us place an artwork on a map or in a calendar – that action is always linked with a commentary – and they are necessary and inevitable. [...] death of art may be imagined only in a situation when we forget that it has got it origins in a dispute, sometimes from a difference between the powers of comprehension, powers of representation with form, which determines concepts. However its ideas, thought, and its mutual conflict, never dies[13].
A mental game is a principle condition for a new piece of information to come about in an ideological art system. The difference between this game and other games is to be found in an unidentified system of art. The idea requires a legible message, a materialisation, a marked and objectified information. Otherwise it would not exist in a social reception. The change of an idea or a sign (a form of a message) has always been a beginning of a new style,

* Function, (math) an association between two sets in which each element of one set has one assigned element in the other set. Webster's New World Dictionary, New York 1991, p 546

direction or a tendency – a new stereotype. New ideological forms or new forms of a sign required the support of previously existing stereotypes. A formula of one being (a mental or a material one) must always be continued. By changing only one of the axioms mentioned above it preserves a continuity of development, which thus combines different directions and tendencies. The development, therefore, occurs by budding. Some connections point towards the super-conflicting juxtaposition of an idea and sign in order to invoke **an information shock.**An idea often identifies itself with a sign – the material content of the message: of an object, space, personality, science etc. It happens that an author introduces into art circulation **a piece of information about „something" instead of „something". In that situation the creative information fulfils the role of an art fact. It becomes a virtual art material.**

LIFE GIVING ART'S CHAOS

Hélèn Cixous speaks about Jacques Derrida's deconstruction:
Deconstruction is a movement of reading a frozen reality: closed - the political one - ethical and philosophical reality as Derrida's claims, based on oppositions and fixations. Derrida gesture is a gesture of putting it in motion, opening it; the only gesture, which allows to move towards truth, which does not exist. Truth is in motion, in differences. This is the only thought which allows not to lie (mentir) but incessantly contradict (dementir)[14].
We have therefore an unlimited number of changes of information in emerging chaos, from which matter will materialise (again as a result of the creative process) a new mental value, creating for its own purpose a concept of an idea. In this way, we will create an unlimited number of individual information changes. A stereotype of an undefinable art idea will manifest itself – a form of idea's information chaos, „single and unique phenomena".
The multitude of attitudes is a relative system which reciprocally co-ordinates its ideological structures, it is at the same time a signal of a creative-artistic situation (which should be perceived as a kind of Perpetuum mobile), which at each new creation of itself, is creatively re-born[15].
Art creates interpretational chaos in quantifying ideas, which is a result of a creative process. We read – we interpret – we create. A dream about one idea of art should be finally abandoned. With the emergence of idea art and conceptualism, the ideology of totalitarian art – a notion of tendency, ideological-artistic directions – perished. Ideologies possess totalitarian tendencies, whereas artists, by attempting to free themselves from stereotypes, create new ideas.
Liberation from ideology would be possible only if we assume that an individual process of ideation is art. Labelling something as kitsch or high art is a dream about one correct ideology – a totalitarian one. The ideologicalisation of art will not bring any order, since in what sense 'kitsch'

is worse then 'high art', if it can deliver certain feelings. The developmental phase of art in the period of conceptualism highlighted the creative process seen as the individual creation of art, which cancels a possibility of occurrence of any direction, style or tendency. That process revealed and created a motif of an individual ideation of an art fact. It also **caused that information substituted illustrations and quotations of the art fact.** An informational Pandora's box was opened by: conceptualism, idea art, impossible art; and chaos was created in which **a formula of 'creative information' became a part of art.**

The concept of communicating is inseparably linked with a function of representation and expression, because representation precedes and directs communication, which transmits meanings and content. Within this concept, communication may be a transmission only of what we already know. [...] Text –artwork assumes a position, and its meaning is created, again and again, in a process of each individual perception depending on what contexts an artwork is included into[16].

An idea reveals its existence in messages having material structures (through signs), which are a summary of existing information in a process of mental ideation. Signs in reality described with a ideological 'mask' create art facts. Means of communication – signs – similar or the same serve ideologies to authenticate an idea. Changing an idea or a form of message results in a conflict with existing stereotypes and evokes a phase of new artistic utterances. An idea reveals itself as a sign, whereas in a computer transmission as a virtual **information**. We have a situation now, in which a dualism of thoughts and realities is subjected to a virtual computer programme.

In the Internet the set is unlimited, it is a bank of information, which by flowing in and out creates a network connecting Internet users. Virtual creativity eliminates: the art fact, its ideological middlemen in the promotion and distribution, that is the entire mercantile side of it. An internet user in this situation may be a creator, but also a receiver of virtual knowledge and art. Virtual information made it possible for an idea to become more probable, because it lost its real existence in a fact. Art in its structure containsed a creation of an idea, its material message, promotion, social multi-interpretation, and even an auction 'value' (of a material message)– **therefore a question arises whether what is left in the internet virtual space can be still called art – limited to a process of creative ideation?**

It seems to me that perceiving art and its development as a creative process is at the root of changes about which we talk about[1].

Jerzy Ludwiński

We know only one area of activity which resolves its tasks by means of research and enhancement of the conflicting character of meanings. This area of activity is called art[2].

Wiaczesław Głazyczew

EPILOGUE

Art is a specific set of information. It is a form of a mental 'market' of information, where individual artistic ideas performing the role of 'shares' are valued and promoted by the art system through defining them as artistic facts. The information contained in it represents a dualistic creation of an idea and a sign. The being, promoted in a society, becomes an art ideology, and a distribution will oblige art facts to a valuing function. For art in the past, manual craft used to be important. Later on, it was a mental one. Today, in virtual creativity their meaning was minimised.
My proposal is directed towards a concept of art as a material-mental integrity. The integrity is perceived in a way which is more consistent than it used to be in the contemporary theory of art. I do not identify the matter with form and what is material with content[3]. In a changing world every person is challenged with his idea, and interactionism will always keep us company at the time of constructing ideas – 'remains the spirit and body of a man' – his thoughts and material message.

CREATIVE IMPULSE

Creating information cannot be equivocal, since A+A = AA is merely an act of doubling, this symmetric system should be broken. Therefore:
A+B + i; it is an ideation process of creation in asymmetry of new theoretical values: concept, hypothesis.
History of art teaches us that the beginnings of new creative ideological thought tend to be created in an atmosphere of social conflict. It may be assumed that this **creative tactic[4]** which originates from information contradiction will continue to inspire the rise of ideological art theories. Science labels a mark as a sign, a proper name; ideation combines an idea with a sign, thus creating an ideo-fact, which is an idea mask superimposed over a sign. Ideologies strive to create unequivocal concepts from ambiguous information.
Creation is a clash of an idea with an anti-idea, creation of a theory which, once it is realised in a message, will become an informative fact. The artistic system of art managers changes informative fact into an artistic one through the promotion in mass media, hence creating in this way a new ideology of art.

Let us assume, that a concept database of art is all information about its stereotypes. Let us mark this information with a capital I, whereas let us mark with a small letter i an information which contradicts the one existing outside the present stereotype. The combined information will create an asymmetric situation marked with the letter A

$$I + i = A$$

The asymmetric information, which is created as a result of a creative process was called by Jerzy Ludwiński „absent art". Because a creative process exists, but there is an absence of its material realisation. Therefore, the concept of asymmetry must enter into fusion with matter and thus create a dualism, which will be marked with the letter M.

$$(I + i = A) + M = \text{Informative fact}$$

The sum of the three pieces of information creates an **informative fact.** There also exists a situation when an artistic fact is an emotio-conceptual inflammatory element of imagination. The process is significant, since it concerns a further interpretation of opinion forming messages which provoke the rise of stereotypes[5].

Informative controversies accompany us at all times, but the result of ideation does not have to materialise. It may remain an internal experience. The theory rising at the moment of ideation attacks existing ideological 'truths' and incites informative chaos. The clash of different ideological concepts induces the process of valuing. The occurred conflict will hinder the assimilation of new content in a society. The proposed theory will become symmetrical in an art set only when it sinks into social knowledge as ideology.

It will be done by an art system, as it is powerful enough to change the informative fact into an artistic one (into an artwork). What can be deduced from this is that an idea-fact information can be anything which the system includes into art bloodstream. It is a proof of the indeterminacy of art's borders. Art is born out of chaos, existing art facts became traditional, multiplicated ideological information.

It may be assumed that at the time of concept art, conceptual art and impossible art there occurred a form of implosion, a return to the source, to ideation. It was a partial annihilation of material means of communication. The art, with time, will organise its limits, just as it has done before. New theories will create impressions of chaos, which will be accompanied by a different way of reading them.

ENTROPY OF ART

Asymmetrical information of a creative process shapes the idea and hypothesis. It is also done by a dualistic message based on **unpredictable** informational events. **Indeterminacy of the creative process** and of the individual **interpretation** of an idea-fact creates a situation in which the art's system inclusion of a new informative message into the set of art becomes **credible.** The idea-fact is read in a **different way each time.** As the Chinese say, one never enters the same water in a river.

Creative process prefers
and
Art system promotes conflict.

Impulse is a tension originating from an **informative conflict.** The energy of that event is the moment of creation of a concept, hypothesis. A dualistic forming of that theory is also **a clash of different informative beings** (thought and matter). The existing ideatic fact, formed upon **contradicting information**, creates reader's ideological **conflict** with his stereotypes of art.
I always stress that I, you, we all, are complex beings, which are composed of an infinity of others. Even a person who says 'I' is a person who moves inside himself in accordance with internal scene[6]. Different disciplines of art in their processes create situations, in which alternately exist: creation and reading, inducing an interpretative impulse.

In poetry the letter signs of text allow for their change into concepts. Music, being a visual transcript of performance, becomes a sound – and vice-versa, a voice can be defined graphically[7].
A composer draws with notes, a conductor translates the drawings of sounds into a gesture, musicians – performers translate the gesture of a conductor and pictures of notes into the sound – of a concert. It should be mentioned here that all participants of the event do that in accordance to their own interpretation. I shall also add that because of various impulses acting on the performer, each execution of the piece will be different from the previous one. I draw attention to the above mentioned **means of expression transmitted in a: visual, manual-gesture, sound form.**
If you discuss, write, if you are a curator of someone's art, then you create your own ideology of art by choosing, estimating what, according to you, is a worthwhile project. Your ideology of art may be that which is accepted, or an idea of two authors: someone who gives reasons for his own interpretation. Journalists, critics, gallery/museum directors are all interpreters of artefacts. In their informative messages they create their own art ideology on the basis of selected facts, which have no chances of entering a set of art, until existence of this case is not confirmed by social multi-interpretation – dependent on the mass-media[8].
Just like quantum mechanics does not allow, in general, to predict a single measurement. Instead it defines a selection of possible results and allows one to estimate the probability of each of them.

ART IS AN IDEOLOGY?

„Ideology [in Greek idea 'image'; logos 'science']. **A closed system of concepts and ideas: that collectively indicate the aims and methods, and determine opinions of individuals and groups. (...)"**[9]. We only know partial theories of art: Romanesque art, Gothic art, Art Nouveau, Folk art, Primitive art, Children's art, or national art such as Greek, Roman, Chinese, Japanese, Indian, European, American; or art theories placed in periods: prehistoric, mediaeval or contemporary. What comes out of these partial theories is the fact that there are a lot of them: political, based on a belief, aesthetics and others. They all fulfil to a certain extent some ideological role of service. This role, which does not have to be explained is obvious. Partial

theories document a wealth of changeability in the life of art. Whereas such arts as: conceptual, concept and impossible, which in a sense grew independent from a 'sign' and leave the mental meaning of an idea in a phase of ideation, have also introduced an **idea of art into a virtual creative process.**

A curious case of „ideology" of art is a **creative process** which in fact **stands in opposition** to **ideology**. All styles, trends exist thanks to that **strange oddity, since the creative process is born within the information tension, in a conflict of reading and creating, reading stereotypes and promoting a theory. What comes to view is the propensity of a creative process to stay open for all possible changes, when each phase of transformation results in the next, unpredictable interpretations. The unlimited scope of that processes, which does not close anything, and while being in movement it opens up by posing questions. The creative process is an anti-thesis of ideology and thanks to that propensity, it allows for the creation of new theories. We may also speak about the analogy of a creative process to the 'big bang'; supposed beginning of everything.**
The machine producing 'tools' /artistic facts/, which initiate an unlimited number of processes of information interpretation, is an art system. Whereas the phases of emerging, dying and the birth of ideology occur in the space-time ('personality') of a creative process. While being open in their infinity, the phases create an informative entropy of creative processes.

The „Open system" declared by Wanda Gołkowskais in opposition to an idealistic concept of art in which aims towards one, absolute, ideal situation; in opposition to the traditionally understood notion of a stability of artwork. With these words, it objects a closed formula that ideologises art. 'Open system' (Odra 1968, no.:1) is not only a „mathematical determined / unlimited number of changes" – material messages /artefacts/, but also it can be described by words: I include myself in that system as an artist; I predict possibilities of changes, shifts, fluctuations[10] Gołkowska, by uttering those words, placed a creative process in that mathematically unlimited individual spacetime.

The unlimited space of art is built up by creative, conflicting, which:

1. **causes creative impulses**
2. **creates a concept, hypothesis**
3. **creates a content of information fact,**
4. **promoted information contained in an artistic fact gives a possibility of multiple-interpretation**

Reading and creating art is a meeting of different views: individual idea and a social stereotype, which can be accepted or refused. The creative process is a type of game without the finale, since 'truth is in movement'. A social portrait of art is found in the entropy of individual creative processes.

Disinformation generates the creative process in an individual information space. Art ideology concerns achievements, whereas the creative process, which is at the heart of its creation, is a strange case of permanence of art in changeability.

By further dissecting the concept of art, we arrive at what was achieved, promoted /what is art/ and we have what contradicts it – the creative process.

The creative process illustrates:

„Truth characteristics $g \rightarrow (p \rightarrow g)$ and falsity characteristics $\sim p \rightarrow (p \rightarrow g)$ or $p \rightarrow (\sim p \rightarrow g)$ called the law of Duns Scotus" [11].

The creative processes and art ideologies are two contradicting theories. Ideologies are closed constructs, whereas a creative process is a creation of openness of variation – that is **negating and creating - creating through negating.** The death of art can be understood as the end of some ideology of art (its achievements). In the future it will also concern, the artworks based on virtual computer information, which performed the mystification of signs into **virtual information pieces.** Traditional information, which creates ideas, is trapped by itself through the act of delineating the information scope to a computer database. The informative cage of a computer performs now a role of an 'ideologist'. It encloses itself in the informational 'idea' of a computer. The Internet is an open, ever-growing database of messages. It is informative entropy, which will continue to grow bigger while the set of knowledge gathered online is being organised. What is more, the number of undefined information-questions will increase in accordance with the uncertainty principle of Heisenberg.

St. Augustine pointed out that [...] 'God as a being existing in time: time is a property only of the universe that God created"[12].
Our subjective sense of the direction of time, the psychological arrow of time, is therefore determined within our brain by the thermodynamic arrow of time. Just like a computer, we must remember things in the order in which entropy increases. This makes the second law of thermodynamics almost trivial. Disorder increases with time because we measure time in the direction in which disorder increases. You can't have a safer bet than that"[13].
Nowadays time has become a personal concept linked to the memory of the past and every past is different in its essence. Reading the same facts at different times is never identical and always different; there is always an asymmetry caused by the space-time of those encounters.
An art fact always lives in an individual space-time due to the irreplaceable creative processes.
Art is created by individual interpretations of art facts in the space-time of an art system. The processed 'horizon' of events, which defines a concept of art, is close to quantum mechanics and the more we analyse particular stages of creation and the circulation of art idea, the more convinced we become that each of those developmental stages is freely created and interpreted.
Quantum mechanics therefore introduces into science an unavoidable element of unpredictability or randomness (...) the analogy is quite clear here **and Heisenberg's uncertainty principle is a fundamental property of the world –** it is confirmed by entropy. Whereas a claim that **there is a duality between waves and particles in quantum mechanics: for some purposes it is helpful to think of particles as waves and for other purposes it is better to think of waves as particles[14]** concerns also the behaviour of an idea and fact. In certain developmental phases of art the roles are changed – ideo – fact first transmits the information about an idea (for example realism), in other cases it talks about itself (mail art, mechanic art).
Dualism of art relies on constructing new ideas and demolishing ones own stereotypes.
An information fact and the creative process are two different co-dependent beings written into our individual space-time.
Let us remove from the art concept the ideological, denominational and aesthetic labels, which in social perception are subjected to valuation. We are left with the **„strangeness"** of an individual creative process which

is a form creating those ideologies and it offers a possibility of supplementing or protesting against them. Art and science are equal forms of intellectual activity. They both create scientific and ideatic theories, supplementing the present knowledge with new „truths", since „truth is in motion".

Art is: **a social collection of ideologies**
Creative process is: **a creation of one's own ideas**

We should therefore stop combining two different phenomena: achievements in a form of material manifestations of ideas which represent a social value of art; and an individual creative process which is created according to the first and second arrow of time. Whereas the function of art is a perfect illustration of the third arrow of time.
The role of art is and will be the act of recording ideologies generated in the creative processes.
I believe that: science and art, by embedding themselves into the space-time continuum with their information facts and creative processes, have become **entropy – a disorderly order.**

APPENDIX FOOTNOTES

[1] S.W. Hawking, *A brief history of time,* Bantam Books, 2011.

[2] *Europa Idiograficzny [w:] Słownik wyrazów obcych*, Wrocław 2001, s. 116-117 (This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[3] *Prawa logiczne – dwuwartościowy rachunek zdań [w:] Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 3, Warszawa 1973, s. 684.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[4] *B. Scholte, Towards a reflexive and critical anthropology – J. Kosuth – sztuka po filozofii, artysta jako antropolog,* „art text" 1975, nr 4, s. 44.
(This quotation was translated from Polish into English because of the inaccessibility of the original version)

[5] *J.-F. Lyotard, Refleksje krytyczne,* „Magazyn Sztuki" 1996, nr 9, s. 194. Tłum. B. Frydryczak.
(This quotation was translated from Polish into English because of the inaccessibility of the original version)

[6] J. Ludwiński, *Sztuka w epoce postartystycznej i inne teksty*, wybór i opracowanie J. Kozłowski, ASP Poznań, BWA Wrocław, s. 301.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[7] E. Huhtamo, *Seven Ways of Misunderstanding Interactive Art*, accessed at: HYPERLINK „https://sophia.smith.edu/course/csc106/readings/interaction.pdf" https://sophia.smith.edu/course/csc106/readings/interaction.pdf on 06/2012

[8] W. Borowski, *Fubki Tarb*, „Odra" 1969, nr 6, s. 89.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[9] J. Chwałczyk, *Mentalna galeria sztuki* [w:] kat. BWA *Poznawanie Niewidzialnego,* Wrocław 2002, s. 32.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[10] *Europa Idiograficzny* [w:] Słownik..., as above.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[11] J. Chwałczyk, *Kontrapunkt* [w:] kat. *Galeria sztuki informacji kreatywnej*, Wrocław 1972-74, s. 2.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[12] J. Kosuth, *Sztuka po filozofii, artysta jako antropolog*, „art text" 1975, nr 4, s. 49.
(This quotation was translated from Polish into English because of the inaccessibility of the original version)

[13] J.-F. Lyotard, *Refleksje...*, as above.
(This quotation was translated from Polish into English because of the inaccessibility of the original version)

14 *Z definicji sztuka to gest ratunku – rozmowa Tomka Kitlińskiego z Hélèn Cixous*, „Magazyn Sztuki" 1996, nr 4, s. 179.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

15 J. *Chwałczyk, Układ relatywnej koordynacji* [w:] kat. Gang wyd. BWA, Wrocław 1977, s. 2/2.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

16 J.-F. Lyotard, *Refleksje...*, as above.
(This quotation was translated from Polish into English because of the inaccessibility of the original version)

EPILOGUE FOOTNOTES

[1] J. Ludwiński, *Sztuka w epoce postartystycznej i inne teksty,* wybór i opracowanie J. Kozłowski, ASP Poznań, BWA Wrocław, s. 311.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[2] J. Chwałczyk, *Portret zbiorowy*, „Odra" 1969, nr 1, s. 77.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[3] G. Sztabiński, *Uwagi na temat – „After philosophy"* J. Kosuth'a [w:] Sztuka i filozofia, Galeria GM Gdańsk, s. 150.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[4] J. Chwałczyk, *Kontrapunkt* [w:] kat. *Galeria sztuki informacji kreatywnej*, Wrocław 1972-74, s. 2.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[5] J. Chwałczyk, *Aneks I,* Wrocław 2010, s. 10.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[6] *Z definicji sztuka to gest ratunku – rozmowa Tomka Kitlińskiego z Helen Cixous,* „Magazyn Sztuki" 1996, nr 4, s.180.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[7] J. Chwałczyk, *Poznawanie niewidzialnego*, kat. BWA, Wrocław 2002, s.17.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[8] *Fragment rozmowy z Jarkiem Nowakiem*, 4.10.2011.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[9] Webster's New World Dictionary, New York 1991, p 546

[10] W. Gołkowska, *Układ otwarty*, „Odra" 1968, nr 1.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[11] *Prawa logiczne – dwuwartościowy rachunek zdań [w:] Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 3, Warszawa 1973, s. 684.
(This quotation was translated from Polish into English because the text has not been published in English)

[12] 1 S.W. Hawking, *A brief history of time*, Bantam Books, 2011.

[13] As above.

[14] As above

I INFORM THAT I INCLUDE INSTITUTIONS - WHICH INTERPET ART - AS ARTISTIC FACT INTO SPACETIME'S INCESSANT AND UNLIMITED INFORMATION EVENTS.

Jan Chwałczyk
17. 07. 2012

MWW Muzeum Współczesne Wrocław

GALERIA PIEKARY

MUZEUM ZIEMI CHEŁMSKIEJ

CENTRUM SZTUKI GALERIA EL

MUZEUM ZIEMI LUBUSKIEJ W ZIELONEJ GÓRZE

format Pismo Artystyczne

galeria działań

Okręg Wrocławski Związek Polskich Artystów Plastyków

AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH IM. EUGENIUSZA GEPPERTA WE WROCŁAWIU

FUNDACJA DLA SZTUKI NIEZIDENTYFIKOWANEJ

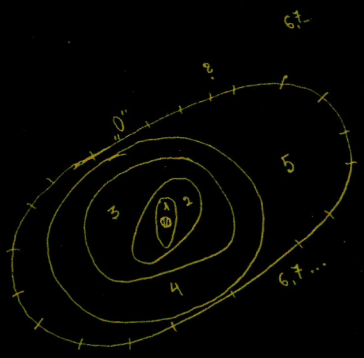

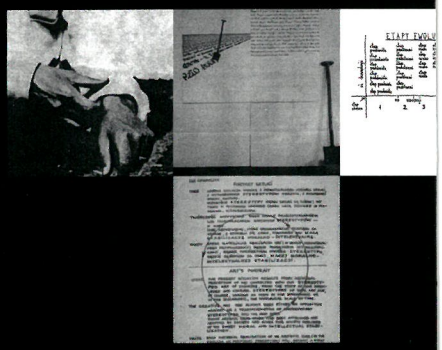

ISBN 978-83-63350-00-0